

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคเหนือ

✓ 61476 3920
8 11456310
i 1982 91X

พฤติกรรมในการ
ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
ชาวเชียงใหม่

พรทิพย์ เรียรธีรวิทย์
คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

เชียงใหม่นอกจากจะเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ การเงินและการค้าของภาคเหนือแล้วยังเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกด้วย โดยในแต่ละปีรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่คิดเป็นกว่าร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์รวมประจำจังหวัด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ารายได้หรือผลิตภัณฑ์รวมประจำจังหวัดของเชียงใหม่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวถึงเกือบครึ่งหนึ่งของรายได้ประจำจังหวัด

อย่างไรก็ตามความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ยังมีน้อย และจำกัดประเด็นเฉพาะส่วนเท่านั้น ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่ที่มีอยู่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติที่มาเที่ยวในเชียงใหม่ แต่ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ยังมีค่อนข้างน้อย ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษาที่คาดว่าจะได้ประโยชน์ต่อผู้ประกอบการนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไปในอนาคตได้ไม่มากนัก

งานการศึกษานี้จะเกิดขึ้น ไม่ได้ดำเนินการอนุเคราะห์และการสนับสนุนจากสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนั้นจึงขอขอบคุณประธานกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและคณะบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้มีการวิจัยครั้งนี้

พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์

มิถุนายน 2553

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศจำนวน 200 ราย และนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศจำนวน 100 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการเรียงลำดับความสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวและพนักงานบริษัท รายได้เฉลี่ยเดือนละ 30,001 บาทขึ้นไป ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศ 3 อันดับแรก คือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น ตามลำดับ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการไปเที่ยวครั้งนี้เพื่อต้องการพักผ่อน โดยทำการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ผู้ที่ร่วมเดินทางด้วยคือบุคคลในครอบครัวและเพื่อน จังหวัดที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือ กรุงเทพฯ มีระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 3.4 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 3,297 บาท อันดับสองคือ ชลบุรี ระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 3.8 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 3,067 บาท และอันดับที่สามคือ เชียงราย ระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 3.7 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,180 บาท

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 30 ปี เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวและนักศึกษา รายได้เฉลี่ยเดือนละ 30,001 บาทขึ้นไป ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศ 3 อันดับแรก คือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น ตามลำดับ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการไปเที่ยวครั้งนี้เพื่อต้องการพักผ่อน โดยทำการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ผู้ที่ร่วมเดินทางด้วยคือบุคคลในครอบครัว ประเทศที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือ สิงคโปร์ มีระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 3.2 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 7,822 บาท อันดับสองคือ ญี่ปุ่น ระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 11.3 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 11,746 บาท และอันดับที่สามคือ จีน ระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย 5.2 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 4,829 บาท

ปีที่พิมพ์
ฉบับที่

Abstract

This study has the objective to investigate the behavior and factors influencing tourism demand of Chiang Mai originated tourists. Questionnaire interview was used to collect pertinent data and information from 200 samples of Chiang Mai originated tourists who spent their trips domestically and 100 samples of those traveled internationally. Analysis was based on the results of descriptive statistics including frequency, percentage and arithmetic mean, as well as the prioritization.

The findings revealed the majority of those domestic tourists could be described as male, under 25 year-old, single, with bachelor's degree education, self-employed or business company employee, and earning over 30,001 baht per month. The three primary factors determining these tourists choice of domestic tourism destinations were found to be first their desire to find new and unusual experience from the sites of attraction, then their concern about safety in their life and valuable belongings during their visits, and last the attractiveness of the sites as well as the hospitality of local people. The majority of samples in this category shared similar behavior in terms of their desiring to take a rest/spend vocation as travel objective, organizing the trips themselves, and traveling with family members and friends. The most popular tourism destination was Bangkok which was associated with 3.4 days average range of stay and 3,297 baht average expense per person per day, followed by Cholburi with 3.8 days staying and 3,067 baht spending per person per day, and Chiang Rai with 3.7 days staying and 1,180 baht average daily spending per person, respectively.

Meanwhile, most of the samples representing Chiang Mai originated Thai tourists who visited foreign countries could be characterized as female, over 30 year-old, unmarried, with bachelor's degree education, self-employed person or student, and having more than 30,001 baht monthly income. The most important factor for them to travel for pleasure to any foreign country was their concern about safety in life and valuable belongings, followed by their desire to find new and unusual experience from the sites they would visit, and the attractiveness of the tourism destinations as well as the hospitality of local people, respectively. In most cases, Thai tourists in this category reported they had the desire to take a rest/spend vacation as their main travel objective, arranged the travel program themselves, and traveled with family members. Their most popular destination was Singapore where they stayed on the average 3.2 days and spent 7,822 baht per person per day. The next most favorable choice was Japan taking 11.3 days on the average for their visits with 11,746 baht per day per person spending, followed by China with 5.2 day stay and 4,829 baht daily spending per person.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตในการศึกษา	5
1.5 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย	9
บทที่ 2 พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่	
2.1 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	14
2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	18
2.3 ข้อมูลการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	31
2.4 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในการเดินทางท่องเที่ยว	47
บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
3.1 บทสรุป	62
3.2 ข้อเสนอแนะ	70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	บุคลากรท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2546 – 2550	2
1.2	รายได้จากการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัดของจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2541 – 2550	4
2.1	ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	17
2.2	คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศและ ต่างประเทศของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในภาพรวม	22
2.3	คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้ของ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอาชีพ	27
2.4	คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้ ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอาชีพ	28
2.5	คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยว ชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอายุของนักท่องเที่ยว	29
2.6	คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยว ชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามรายได้ของนักท่องเที่ยว	30
2.7	ความถี่เฉลี่ยต่อปีในการเดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ไม่รวมครั้งนี้) ของ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	32
2.8	ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	33
2.9	การตั้งงบประมาณการท่องเที่ยวในแต่ละปีของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	34
2.10	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในกับ ผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของตนเอง	41
2.11	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว แล้วเที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว	42
2.12	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัท แล้วเที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว	43

ตารางที่	หน้า	
2.13	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่ที่เป็นนักศึกษาแล้ว เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว	44
2.14	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการ การจัดการท่องเที่ยว	45
2.15	คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อ/แม่บ้านและ ผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว	46
2.16	วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	48
2.17	วิธีการจัดการการท่องเที่ยวครั้งนี้นักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	49
2.18	บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	50
2.19	แหล่งข้อมูลที่ใช้สืบค้นข่าวสารในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยาว เชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	51
2.20	สถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง	52
2.21	ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาการเที่ยว 3 จังหวัดแรกหรือ 3 ประเทศแรก ของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุด	57
2.22	ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่ที่เที่ยว ภายในหรือต่างประเทศจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	60

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ทำรายได้เข้าประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ในปี 2546 รายได้จากการท่องเที่ยวมีจำนวน 3.1 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 5.5 แสนล้านบาทในปี 2550 หรือในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา(ปี 2546-2550) รายได้จากการท่องเที่ยวมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.1 ต่อปี เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวไทย พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นเช่นกันจาก 10 ล้านคนในปี 2546 เป็น 14.5 ล้านคนในปี 2550 หรือมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.5 ต่อปี (ตารางที่ 1.1) การท่องเที่ยวนอกจากจะสร้างรายได้ให้กับประเทศแล้วยังก่อให้เกิดการจ้างงานและการกระจายรายได้ไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากมาย เช่น การขนส่งและการคมนาคม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าเมื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการขยายตัวจะส่งผลทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวขยายตัวและเติบโตตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546-2550) พบว่าในปี 2546 มีจำนวน 2.0 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็น 3.9 ล้านคนในปี 2550 โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.9 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไทยถึง 2 เท่า (ตารางที่ 1.1) ขณะที่รายจ่ายในการท่องเที่ยวต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 0.6 แสนล้านบาทในปี 2546 เป็น 1 แสนล้านบาท ในปี 2550 หรือมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.1 ต่อปี อย่างไรก็ตามดุลการท่องเที่ยวของไทยยังคงมีฐานะเกินดุลอยู่จาก 2.5 แสนล้านบาทในปี 2546 เป็น 4.5 แสนล้านบาทในปี 2550 (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 คุณการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2546 - 2550

รายการ	2546		2547		2548		2549		2550		อัตร การ เพิ่ม ปี2546- 2550 (%)
	จำนวน	อัตร การเพิ่ม (%)	จำนวน	อัตร การเพิ่ม (%)	จำนวน	อัตร การเพิ่ม (%)	จำนวน	อัตร การเพิ่ม (%)	จำนวน	อัตร การเพิ่ม (%)	
จำนวน นักท่องเที่ยว ต่างชาติ (ล้าน คน)	10.0	-7.4	11.7	16.5	11.5	-1.1	13.8	20.0	14.5	4.6	6.5
รายได้จากการ ท่องเที่ยว (แสนล้านบาท)	3.1	-4.4	3.8	24.3	3.7	-4.4	4.8	31.3	5.5 ^{sup}	13.6	12.1
จำนวน นักท่องเที่ยวไทย ไปต่างประเทศ (ล้านคน)	2.0	-3.6	2.6	29.4	2.9	13.1	3.3	10.8	3.9	19.6	13.9
รายจ่ายจากการ ท่องเที่ยว (แสนล้านบาท)	0.6	-14.7	0.8	50.3	0.8	-3.7	1.0	19.0	1.0	4.6	11.1
คุณการท่องเที่ย วของไทย (แสนล้านบาท)	2.5	-1.8	3.0	18.6	2.9	-4.6	3.9	34.7	4.5 ^r	15.8	12.5

หมายเหตุ^r : ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2546-2551

เชียงใหม่เป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ โดยในปี 2541 นักท่องเที่ยว
ที่มาเที่ยวเชียงใหม่มีจำนวน 3.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็น 5.4 ล้านคนในปี 2550 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของ
นักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย (ช่วงปี 2541-2550) ร้อยละ 7.1 ต่อปี ขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด
เชียงใหม่ในปี 2541 มีจำนวน 23,141 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 38,894 ล้านบาทในปี 2550 ซึ่งมีอัตราการ
เพิ่มขึ้นของรายได้โดยเฉลี่ย (ช่วงปี 2541-2550) ร้อยละ 8.1 ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด
เชียงใหม่ในช่วงปี 2541-2550 คิดเป็นร้อยละ 40.8 ของผลิตภัณฑ์รวมประจำจังหวัด (ตารางที่ 1.2) จะ
เห็นได้ว่ารายได้หรือผลิตภัณฑ์รวมประจำจังหวัดของเชียงใหม่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวถึงเกือบ
ครึ่งหนึ่งของรายได้ประจำจังหวัดเชียงใหม่

เชียงใหม่นอกจากจะเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การเงินและการลงทุนของภาคเหนือแล้วยังเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวของภาคเหนืออีกด้วย การที่นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่นและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวเชียงใหม่มีการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะมีผลทำให้รายได้ที่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นด้วย ดังจะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัดเฉลี่ยต่อหัวของคนเชียงใหม่ในปี 2544 มีจำนวน 49,337 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 76,343 บาทในปี 2550 (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551) จะเห็นได้ว่าในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา ชาวเชียงใหม่มีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว เมื่อรายได้ของชาวเชียงใหม่เพิ่มขึ้นชาวเชียงใหม่จะมีรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นตามหลักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งการท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งของสินค้าและบริการที่ชาวเชียงใหม่จะซื้อเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ชาวเชียงใหม่จะมีการเดินทางไปท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ ในการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่จะมีผลต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากมาย เช่น ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจขนส่งและยานพาหนะ ธุรกิจร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก เนื่องจากเมื่อชาวเชียงใหม่มีการใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นแก่คนในแหล่งท่องเที่ยวเป็นทวีคูณอันเนื่องมาจากการทำงานของคิวทิวของรายจ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นนี้จะกระจายไปยังชุมชนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวมีผลต่อรายได้ การจ้างงานและการกระจายรายได้ในแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามยังงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวและรายจ่ายในการท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่ยังมีน้อยมาก ดังนั้นในที่นี้จะทำการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ และพฤติกรรมในการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ เช่น วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการท่องเที่ยว ความดีในการท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทาง จังหวัดหรือประเทศที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุด และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและบริษัทนำเที่ยวตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางแผนการตลาดเพื่อทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย และการหามาตรการในการระลอบไม่ให้คนไทยไปเที่ยวต่างประเทศซึ่งจะช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศแก่ประเทศโดยเฉพาะในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย

ตารางที่ 1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัดของจังหวัดเชียงใหม่ในปี

พ.ศ. 2541-2550

ปี	ผลิตภัณฑ์ประจำ จังหวัด ¹		จำนวนนักท่องเที่ยวที่มา เที่ยวในจังหวัด ²		รายได้จากการท่องเที่ยว ของเชียงใหม่ ²		สัดส่วน รายได้จาก การท่องเที่ยว ต่อผลิตภัณฑ์ ประจำ จังหวัด (ร้อยละ)
	ล้านบาท	อัตรา การเพิ่ม (ร้อยละ)	คน	อัตราการ เพิ่ม (ร้อยละ)	ล้านบาท	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	
2541	81,802	-	3,194,808	4.7	23,141	-	28.3
2542	76,669	-6.7	3,319,692	3.9	34,045	47.1	44.4
2543	72,438	-5.8	3,361,764	1.3	37,368	9.8	51.6
2544	75,927	4.6	3,452,878	2.7	37,729	1.0	49.7
2545	85,337	12.4	3,460,886	0.2	37,514	-0.6	44.0
2546	89,512	4.7	3,399,906	-1.8	38,291	2.1	42.8
2547	93,194	4.0	3,898,543	14.7	45,067	17.7	48.4
2548	101,034	8.4	3,997,776	2.6	31,120	-30.1	30.8
2549	109,988	8.7	5,590,326	39.8	39,785	27.8	36.2
2550	120,972	10.0	5,356,867	-4.2	38,894	-2.2	32.2
2541 - 2550		4.5		7.1		8.1	40.8

ที่มา: ¹สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ, ปี พ.ศ. 2541 - 2550

²การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ปี พ.ศ. 2541 - 2550

1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่
- (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่

1.3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ทางการตลาดในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

1.4. ขอบเขตในการศึกษา

ในที่นี้ทำการศึกษานักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศในช่วงปี 2552 -2553

1.5 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเที่ยวภายในประเทศ เช่น ปวีณา โทนแก้ว, 2542 ทำการศึกษาปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากกว่าเพศชาย อายุของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและอาชีพแม่บ้าน/ทำงานในครอบครัว จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ และเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นเขาจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนงานของมาลินี ปิ่นแก้ว, 2552 ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ โดยการสอบถามนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือนเท่ากับ 10,000 -20,000 บาท ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว การได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติ และสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวคือเพื่อต้องการพักผ่อน โดยจัดการเที่ยวด้วยตนเอง บุคคลที่ร่วมเดินทางคือญาติพี่น้อง ระยะเวลาการพักเฉลี่ยเท่ากับ 2 - 3 วัน นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเอง (ร้อยละ 95 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด)มีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 3,937 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าพาหนะ รองลงมาเป็นค่าที่พัก และค่าซื้อของที่ระลึก ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด)มีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 4,676 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54 ของค่าใช้จ่าย) เป็นค่าบริการนำเที่ยวที่จ่ายให้บริษัทนำเที่ยว รองลงมาเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มที่จ่ายเพิ่มเติม และอื่นๆ ตามลำดับ

งานวิจัยที่เป็นการศึกษาตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไทย เช่น อัครพงศ์ อันทองและคณะ, 2549 ทำการศึกษาพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวประเทศไทย จำนวน 1,661 ราย ในปี 2548 ซึ่งการศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบจำแนกหมู่ (Multiple

Classification Analysis : MCA) โดยแบ่งหมวดของรายจ่ายออกเป็น 12 ประเภท ขณะที่การสำรวจรายจ่ายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแบ่งหมวดรายจ่ายออกเป็น 7 ประเภทเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า รายจ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติจากการศึกษาของอัครพงศ์ อันทองและคณะเท่ากับ 4,294 บาทต่อคนต่อวัน ขณะที่รายจ่ายจากการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีเพียง 3,890.13 บาทต่อคนต่อวัน ซึ่งต่ำกว่าของอัครพงศ์ อันทองและคณะ ประมาณ 403.96 บาท อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายละเอียดของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติมีรายจ่ายในส่วนของค่าที่พักและค่าที่พักราคาแพงที่สุด ส่วนการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว พบว่า ตัวแปรด้านรายได้ เพศ อายุ อาชีพ และภูมิภาคที่พำนัก เป็นตัวแปรคุณลักษณะที่มีผลต่อการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 35-44 ปี หรือมากกว่า 60 ปี มีอาชีพประเภทกลุ่มวิชาชีพ/ผู้จัดการ และเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากอาเซียนหรือตะวันออกกลางหรือเอเชียใต้จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ส่วนงานการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและแผนการตลาดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย เช่น แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 ถึงฉบับปัจจุบันคือฉบับที่ 10 ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 นอกจากจะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย โดยการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อรณรงค์ให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวไทยเพื่อนำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศแล้ว ยังมีการส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อประหยัดเงินตราไม่รั่วไหลออกนอกประเทศอีกด้วย โดยเฉพาะแผนพัฒนาฉบับที่ 10 รัฐได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการสร้างสินค้าท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของโลกด้วยการสนับสนุนให้ชุมชนมีการนำเอาภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้สำหรับธุรกิจท่องเที่ยว เช่น บริการสุขภาพ บริการนำเที่ยว โฮมสเตย์และผับซื้อสินค้าของชุมชนหรือสินค้าโอท็อป เป็นต้น (มิ่งสรรพ ขาวสะอาด, 2551) อย่างไรก็ตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ผ่านมามักจะให้ความสำคัญกับการทำการตลาดในการที่จะนำชาวต่างชาติมาเที่ยวไทยทั้งในรูปของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

การศึกษาพฤติกรรมและตลาดการท่องเที่ยวของคนไทยในต่างประเทศยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากอาจเป็นเพราะว่ามีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล สามารถรวบรวมงานการศึกษาพฤติกรรมของคนไทยในการเที่ยวต่างประเทศได้คือ พรธума ทาระบุตร, 2547 ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเดินทางท่องเที่ยวประเทศสิงคโปร์ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยทำการสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปประเทศสิงคโปร์จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวประเทศสิงคโปร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อน โดยมีเหตุผลหลักว่าประเทศสิงคโปร์เป็นแหล่งจับจ่ายที่มีคุณภาพ และมีแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของ

มนุษย์และแหล่งใช้จ่ายใช้สอยที่คิดว่าประเทศไทย ระยะเวลาการทำงานเฉลี่ย 3-7 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 30,000 บาท / ครั้ง / คน สำหรับมีงสรรพ์ ชาวสอาดและคณะ, 2540 ทำการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย โดยทำการสอบถามนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศในช่วงเดือนสิงหาคม 2539 จำนวน 273 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-40 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มคนทำงานที่อยู่ในวัยกลางคน ประกอบธุรกิจส่วนตัว และพนักงานเอกชน มีระยะเวลาการทำงานเฉลี่ย 12.4 วัน โดยประเทศที่นิยมเดินทางไปมากที่สุดคือ สิงคโปร์และฮ่องกง โดยมีแนวโน้มการตั้งงบประมาณในการท่องเที่ยวเอาไว้ ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 22,334 บาทต่อครั้ง นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้นอกจากจะเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ยังเดินทางไปท่องเที่ยวภายในประเทศอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีรายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO) ที่นำเสนอรายงานตลาดการท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทยในภูมิภาคเอเชีย (2009) โดยใช้ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ในปี พ.ศ. 2547 คนไทยไปเที่ยวต่างประเทศจำนวน 2.71 ล้านคน รายจ่ายเฉลี่ยคนละ 804 เหรียญสหรัฐต่อครั้ง ซึ่งรายจ่ายส่วนใหญ่เป็นการซื้อของร้อยละ 31 รองลงมาเป็นค่าที่พัก ร้อยละ 30 และค่าอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 18 ตามลำดับ ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานเท่ากับ 7.7 วัน โดยผู้ที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองมีระยะเวลาการทำงานเท่ากับ 8.8 วัน ขณะที่ผู้ไปเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวมีระยะเวลาการทำงานเท่ากับ 5.4 วัน ประเทศที่เดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกในเอเชียคือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และจีน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท ความถี่เฉลี่ยในการเที่ยวต่างประเทศเท่ากับ 2.4 ครั้งต่อปี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 54 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ รองลงมาคือการประชุมและการแสดงงาน สิ่งจูงใจในการเดินทางไปต่างประเทศคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการหาประสบการณ์เพิ่มขึ้นคิดร้อยละ 34.5 รองลงมาคือความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวร้อยละ 28.7 และนักท่องเที่ยวต้องการซื้อปิ้งหรือซื้อสินค้าร้อยละ 15.2 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการท่องเที่ยวต่างประเทศโดยจัดการเดินทางด้วยตนเองสูงถึงร้อยละ 68 และเดินทางไปเที่ยวเพียงประเทศเดียว ที่เหลือจัดการท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว

พรทิพย์ เจริญวิทย์, 2553 ทำการศึกษาพฤติกรรมในการท่องเที่ยวต่างประเทศของชาวไทย โดยทำการสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศในช่วงเดือนมกราคมถึง พฤษภาคม 2552 ณ สนามบินเชียงใหม่และสนามบินสุวรรณภูมิ จำนวน 600 ราย ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวจำนวน 348 ราย และนักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางด้วยตนเองจำนวน 252 ราย นอกจากนี้ยังทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการนำเที่ยวประเภท outbound จำนวน 5 ราย ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงสูงถึงร้อยละ 65 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด มีอายุอยู่ระหว่าง 26-50 ปีและมีอายุเฉลี่ย 38 ปี ซึ่งเป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 46,960 บาท โดยนักท่องเที่ยว

ที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวกล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 49,127 บาท ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 44,793 บาท การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 600 คน พบว่า การที่นักท่องเที่ยวไทยจะเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศปัจจัยที่พิจารณาหรือให้ความสำคัญมากที่สุดคือ 3 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในต่างประเทศ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในต่างประเทศ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศด้วยวิธีการจำแนกพหุ (MCA) ได้ค่าตัวกลาง (Grand mean) ของค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองเท่ากับ 4,974 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระดับประเทศของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาซึ่งเท่ากับวันละ 4,429.83 บาทต่อคน นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเที่ยวเองเดินทางไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามคือ จีนและสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวญี่ปุ่นครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 11,389 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 6 วัน ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศจีนครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 5,028 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 10 วัน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวสหรัฐอเมริกาครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 2,835 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 46.6 วัน แต่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศต่อคนต่อวันเท่ากับ 8,854 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันนี้สูงกว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองที่มีค่าใช้จ่ายเพียงคนละ 4,974 บาทต่อวัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองนี้ไม่รวมค่าตัวเครื่องบินระหว่างประเทศแต่ค่าใช้จ่ายของผู้ที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวได้รวมค่าตัวเครื่องบินระหว่างประเทศไว้ด้วย นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวเดินทางไปเที่ยวประเทศจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามคือ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวประเทศจีนครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 6,733 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.8 วัน ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 13,228 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 5 วัน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเกาหลีใต้ครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 9,616 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.2 วัน ส่วนการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยในการเที่ยวภายในประเทศกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวไทยกลุ่มตัวอย่างนอกจากจะเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากกว่า 1 ครั้งหรือตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปแล้วยังนิยมเดินทางเที่ยวภายในประเทศเป็นประจำทุกปีโดยเที่ยวในประเทศปีละ 2 ครั้งขึ้นไปเช่นกัน นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองมีการตั้งงบประมาณในการเที่ยวภายในประเทศเฉลี่ยคนละ 50,230 บาทต่อปี สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่ให้บริษัทนำเที่ยวจัดการให้มีการตั้งงบประมาณในการท่องเที่ยวภายในประเทศเฉลี่ยคนละ 55,740 บาทต่อปี นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะจัดการเที่ยวเองหรือเที่ยว

ผ่านบริษัทนำเที่ยวครั้งนี้ให้คำตอบที่เหมือนกันคือ 3 จังหวัดอันดับแรกที่นิยมเดินทางไปเที่ยวเป็นประจำทุกปีคือ เชียงใหม่ ชลบุรี และประจวบคีรีขันธ์ จะเห็นได้ว่าสองจังหวัดหลังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล นอกจากนี้นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพส่วนใหญ่วางแผนจะไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ และภูเก็ตเป็นในอีก 3 ปีข้างหน้า

งานการศึกษาเกี่ยวกับการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของชาวต่างชาติมีบ้างเล็กน้อยซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อมูลคร่าวๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของคนสิงคโปร์ และญี่ปุ่น เช่น งานของ Robert Khoo พบว่า ในปี 2548-2549 ชาวสิงคโปร์เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศปีละกว่า 5 ล้านคน ประเทศที่ชาวสิงคโปร์นิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และจีน (Robert Khoo,2007) ส่วนงานศึกษาของ Masato Takamatsu พบว่า ชาวญี่ปุ่นเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศในปี 2550 กว่า 18 ล้านคน ประเทศที่ชาวญี่ปุ่นนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ จีน (จำนวนกว่า 3 ล้านคน) เกาหลีใต้ (จำนวนกว่า 2 ล้านคน) และฮาวาย (สหรัฐอเมริกา จำนวนกว่า 1.5 ล้านคน) ชาวญี่ปุ่นเดินทางมาเที่ยวไทยเป็นอันดับ 6 ซึ่งมีจำนวนกว่า 1 ล้านคน สิ่งดึงดูดใจหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของชาวญี่ปุ่นคือ ความสวยงามของธรรมชาติ และการช้อปปิ้ง (Masato Takamatsu,2006) นอกจากนั้นงานการศึกษาของ Yuko Okata, Samuel V.Lankford และ Yuka Inui,2007) พบว่า ชาวญี่ปุ่นที่มีอายุมากกว่า 50 ปี เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากถึง 5.8 ล้านคน แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปเที่ยวคือ เกาหลีใต้และฮาวาย นิยมเดินทางไปเที่ยวกับครอบครัว สิ่งดึงดูดใจในการไปเที่ยวฮาวายคือ ความสวยงามของธรรมชาติ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนความสะดวกสบายในการเดินทางและพักผ่อน

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

1.6.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษานี้เป็นการศึกษานักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยใดที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมากที่สุด ซึ่งมีปัจจัยให้เลือกตอบอยู่ทั้งหมด 6 ปัจจัย ดังนี้คือ

1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว
2. การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะท่องเที่ยว
3. สิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 5 ปัจจัยย่อย คือ
  - 1) แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ
  - 2) แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายทางด้านศิลปวัฒนธรรม
  - 3) แหล่งท่องเที่ยวนั้นมีชื่อเสียงระดับโลก
  - 4) อุตสาหกรรมบริการของคนท้องถิ่น และ
  - 5) วิถีชีวิตของคนท้องถิ่นเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปเที่ยว

4. ด้านราคา ประกอบด้วย 2 ปัจจัยย่อยคือ ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณของนักท่องเที่ยว และราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณของนักท่องเที่ยว

5. ด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น หน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยและต่างประเทศ บริษัทนำเที่ยว และสายการบิน เป็นต้น เมื่อองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำการประชาสัมพันธ์และทำการส่งเสริมการขายสินค้าทางการท่องเที่ยว เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในและต่างประเทศ การให้คำแนะนำฟรี ฯลฯ จะมีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว

6. นักท่องเที่ยวต้องการไปช้อปปิ้งในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 3 ปัจจัยย่อยคือ 1) การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้ 2) สินค้าและของที่ระลึกมีความหลากหลายให้เลือกซื้อ และ 3) สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม

นอกจากนี้ยังทำการศึกษาถึงพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการเดินทาง บุคคลที่ร่วมเดินทาง รูปแบบในการจัดการท่องเที่ยว จุดหมายปลายทางที่ไป แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการหาข่าวสารในการท่องเที่ยว สถานที่พักแรม ระยะเวลาพำนัก ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น

สามารถแสดงกรอบแนวคิดดังนี้คือ

นักท่องเที่ยวชาว
เชียงใหม่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศ

1. ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว
2. การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะเดินทาง
3. สิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น
  - 3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ
  - 3.2 แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายด้านศิลปวัฒนธรรม
  - 3.3 แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับโลก
  - 3.4 อารมณ์ไมตรีของคนท้องถิ่น
  - 3.5 วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น
4. ด้านราคา
  - 4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่
  - 4.2 ราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณ
5. ด้านการประชาสัมพันธ์
  - 5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
  - 5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยวในและต่างประเทศ
  - 5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน
6. การช้อปปิ้งหรือการซื้อสินค้า
  - 6.1 นักท่องเที่ยวมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้
  - 6.2 สินค้าและของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายให้เลือกซื้อ
  - 6.3 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม

พฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยว

- วัตถุประสงค์ในการเดินทางไปเที่ยว
- บุคคลที่ร่วมเดินทาง
- แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจท่องเที่ยว
- จุดหมายปลายทางที่ไป
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

1.6.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศในปี 2552-2553 โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ณ สนามบินเชียงใหม่ สถานีรถไฟเชียงใหม่ และบริษัทขนส่งเชียงใหม่ที่จะเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศจำนวน 200 คน และสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ณ สนามบินเชียงใหม่ที่จะเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศ 100 คน

1.6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามถามนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศ
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวไทย รายจ่ายในการท่องเที่ยวในต่างประเทศ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6.4 วิธีการในการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อมูลที่สอบถามมีดังนี้คือ

- 1) ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นต้น
- 2) ปัจจัยที่ผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ซึ่งงานการศึกษานี้ต้องการหาคำตอบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลและมีผลระดับใดต่อการไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ โดยในที่นี้มีกรอบแนวคิดที่ว่าปัจจัยที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศประกอบด้วย 6 ปัจจัยดังรายละเอียดในกรอบของการศึกษา
- 3) พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการเดินทาง บุคคลที่ร่วมเดินทาง รูปแบบในการจัดการท่องเที่ยว จุดหมายปลายทางที่ไป แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการหาข่าวสารในการท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อน ระยะเวลาพำนัก ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่และร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศของนักท่องเที่ยวเชียงใหม่ให้นักท่องเที่ยวตอบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้านดังกล่าวข้างต้น มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย

หรือน้อยที่สุด โดยปัจจัยที่มีผลในระดับมากที่สุดให้ 5 คะแนน และน้อยที่สุด 1 ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและทำการแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้คือ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1.00– 1.79	มีผลระดับน้อยที่สุด
1.80 – 2.59	มีผลระดับน้อย
2.60 – 3.39	มีผลระดับปานกลาง
3.40 – 4.19	มีผลระดับมาก
4.20 – 5.00	มีผลระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ยังทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศ และทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศโดยใช้สถิติ t- test

บทที่ 2

พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ โดยทำการสอบถามนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศจำนวน 200 ราย และนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศ 100 ราย ผลการศึกษานี้สามารถนำเสนอข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ด้วยกันคือ 1) ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปเที่ยวทั้งภายในหรือต่างประเทศของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง และ 4) พฤติกรรมของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง ในการเดินทางท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

2.1 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อนี้เป็นข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการศึกษามีดังนี้คือ

1) เพศ

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อยคือ เป็นชายร้อยละ 51.5 และหญิงร้อยละ 48.5 ขณะที่นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 61 ซึ่งมากกว่าเพศชาย (ตารางที่ 2.1)

2) อายุ

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ถึงร้อยละ 45 รองลงมา มีอายุมากกว่า 30 ปีร้อยละ 37 และอายุระหว่าง 25-30 ปีร้อยละ 18 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30 ปีสูงถึงร้อยละ 52 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 35 และอายุระหว่าง 25-30 ปีร้อยละ 13 ตามลำดับ การที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุมากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศทั้งนี้

เพราะว่าการเที่ยวต่างประเทศจะมีค่าใช้จ่ายที่มากกว่าการเที่ยวภายในประเทศ ดังนั้นผู้ที่เที่ยวต่างประเทศจะเป็นผู้ที่จบการศึกษาแล้วและมีงานทำจึงเป็นผู้อยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป (ตารางที่ 2.1)

3) สถานภาพการสมรส

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ว่าจะท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นโสดกว่าร้อยละ 60 ที่เหลือมีสถานภาพสมรสและหย่าร้าง (ตารางที่ 2.1)

4) ระดับการศึกษาสูงสุด

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทั้งที่ท่องเที่ยวภายในและต่างประเทศครั้งนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีกว่าร้อยละ 50 ที่เหลือเป็นที่มีการศึกษาค่ำกว่าและสูงกว่าปริญญาตรี (ตารางที่ 2.1)

5) อาชีพหลัก

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาเป็นนักศึกษา ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุ (ตารางที่ 2.1)

6) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เที่ยวภายในประเทศหรือต่างประเทศส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป ทั้งนี้เป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ รองลงมามีรายได้ระหว่าง 15,001 - 30,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามมีข้อน่าสังเกตคือ นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศจะมีรายได้ที่มากกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศ (ตารางที่ 2.1)

7) อำเภอที่พักอาศัย

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ อย่างไรก็ตามผู้ที่เที่ยวต่างประเทศมีสัดส่วนของที่พักอาศัยในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่สูงกว่าผู้ที่เที่ยวภายในประเทศ (ตารางที่ 2.1)

๗๑.๑

อาจสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 25 ปี แต่ผู้ที่เที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 30 ปี ซึ่งเป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน ส่วนที่มีข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจที่เหมือนกันคือ นักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในและต่างประเทศส่วนใหญ่เป็น โสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท นักศึกษา ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป และพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งข้อมูลข้างต้นนี้บางส่วนสอดคล้องกับงานการศึกษาของมาลินี ปิ่นแก้ว ,2552 ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือนเท่ากับ 10,000 - 20,000 บาท และบางส่วนก็สอดคล้องกับข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลก (2009) ที่ให้ข้อมูลว่า ในปี 2004 นักท่องเที่ยวไทยที่เที่ยวต่างประเทศเป็นเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงานคือมีอายุอยู่ระหว่าง 25-54 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานและบริษัท และยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของพรทิพย์ เชียรธีรวิทย์,2553 ที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 26-50 ปีและมีอายุเฉลี่ย 38 ปี ซึ่งเป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 46,960 บาท โดยนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 49,127 บาท ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 44,793 บาท นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองส่วนใหญ่เป็นพนักงานของบริษัทเอกชนและเจ้าของธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	200	100	100	100	300	100
1.1 ชาย	103	51.5	39	39.0	142	47.3
1.2 หญิง	97	48.5	61	61.0	158	52.7
2. อายุ	200	100	100	100	300	100
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	90	45.0	35	35.0	125	41.7
2.2 ระหว่าง 25-30 ปี	36	18.0	13	13.0	49	16.3
2.3 มากกว่า 30 ปี	74	37.0	52	52.0	126	42.0
3. สถานภาพการสมรส	200	100	100	100	300	100
3.1 โสด	136	68.0	62	62.0	198	66.0
3.2 สมรส	56	28.0	33	33.0	89	29.7
3.3 หย่าร้างหรือหม้าย	8	3.7	5	5.0	13	4.3
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	200	100	100	100	300	100
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	43	21.5	18	18.0	61	20.3
4.2 ปริญญาตรี	126	63.0	57	57.0	183	61.0
4.3 สูงกว่าปริญญาตรี	31	15.5	25	25.0	56	18.7
5. อาชีพหลัก	200	100	100	100	300	100
5.1 ประกอบธุรกิจส่วนตัว	73	36.5	32	32.0	105	35.0
5.2 พนักงานบริษัท	39	19.5	3	3.0	42	14.0
5.3 นักศึกษา	38	19.0	28	28.0	66	22.0

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5.4 ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	36	18.0	22	22.0	58	19.3
5.5 พ่อแม่บ้านและผู้เกษียณอายุ	14	7.0	15	15.0	29	9.7
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	200	100	100	100	300	100
6.1 ไม่เกิน 15,000 บาท	35	17.5	16	16.0	51	17.0
6.2 ระหว่าง 15,001 - 30,000 บาท	50	25.0	28	28.0	78	26.0
6.3 ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	115	57.5	56	56.0	171	57.0
7. อำเภอที่พักอาศัย	200	100	100	100	300	100
7.1 เมืองเชียงใหม่	98	49.0	71	71.0	169	56.3
7.2 สันทราย	28	14.0	9	9.0	37	12.3
7.3 แม่ริม	20	10.0	3	3.0	23	7.7
7.4 อำเภออื่นๆ	54	27.0	17	17.0	71	23.7

ที่มา : จากการศึกษา

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาหัวข้อนี้เป็นการศึกษาว่าการที่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางไปท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลและมีผลระดับใดต่อการเดินทางไปเที่ยว ซึ่งการศึกษานี้ให้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามว่าปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัยมีผลต่อการเดินทางในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด แล้วให้คะแนนปัจจัยที่มีผลมากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน และที่มีผลน้อยที่สุดเท่ากับ 1 คะแนน ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาสามารถนำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้โดยเรียงลำดับปัจจัยที่มีผลจากมากที่สุด ไปยังน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ

การเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ในภาพรวม และส่วนที่สองเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่จำแนกตามกลุ่มอาชีพ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งการจำแนกผลการศึกษาดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการตลาดของการท่องเที่ยวไทย ผลการศึกษามีดังนี้คือ

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ในภาพรวม

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวครั้งนี้มากเป็นอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวมีคะแนนเฉลี่ย 3.91 (มีผลระดับมาก) นั่นคือการที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสเดินทางไปเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าเขาสามารถได้เที่ยวและเปลี่ยนบรรยากาศในงานประจำ ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่ว่าจริงมีผลทำให้เดินทางไปเที่ยว อันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยวมีคะแนนเฉลี่ย 3.84 (มีผลระดับมาก) กล่าวคือแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ไม่ควรมีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโจรผู้ร้าย สงครามหรือความไม่สงบเรียบร้อยในแหล่งท่องเที่ยว (เช่น การปฏิวัติ การปิดสนามบิน) ภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดแผ่นดินไหว พายุไต้ฝุ่น ดินโคลนถล่ม สึนามิ และโรคระบาดที่ร้ายแรง เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 โรคระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น อันดับสามคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวมีคะแนนเฉลี่ย 3.63 (มีผลระดับมาก) เช่น ความสวยงาม ความหลากหลาย และความมีชื่อเสียงระดับโลกของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวได้แก่ ปัจจัยด้านราคา เช่น ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและราคาสินค้าที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวในและต่างประเทศ บริษัทนำเที่ยวในและต่างประเทศ สายการบินของแต่ละประเทศ เป็นต้น และความต้องการที่จะช้อปปิ้งหรือซื้อสินค้าแบรนด์เนม (ตารางที่ 2.2)

เมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวกลุ่มที่เที่ยวภายในประเทศกับกลุ่มที่เที่ยวต่างประเทศแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้อันดับของการมีผลต่อการท่องเที่ยวครั้งนี้แตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศในสองอันดับแรก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวในประเทศเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว อันดับสองคือ คือ การคำนึงถึงความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว อันดับที่สอง ได้แก่ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยด้านการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยวนี้นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7 ซึ่งน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) ส่วนอันดับที่สามนี้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวในหรือต่างประเทศมีความคิดเห็นที่เหมือนกันคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนอื่นๆ แต่คะแนนของความสำคัญของนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กล่าวคือนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศให้คะแนนปัจจัยด้านนี้มากกว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศ ส่วนปัจจัยอื่นๆ อีก 2 ปัจจัยมีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา เช่น ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและราคาสินค้าที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวภายในและต่างประเทศ บริษัทนำเที่ยวในและต่างประเทศ สายการบินของแต่ละประเทศ เป็นต้น นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 2.2)

อาจสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากเป็นอันดับหนึ่งคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยว อันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งผลการศึกษานี้แตกต่างจากการศึกษาของมาลินี ปิ่นแก้ว, 2552 ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว การได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติ และสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ส่วนอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ใน

แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานการศึกษาของพรทิพย์ เขียวธีรวิทย์,2553 ที่
ทำการศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยพบว่าปัจจัยที่มี
ผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์
แปลกใหม่ในต่างประเทศ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และ
สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในต่างประเทศ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทาง	ผู้เที่ยวภายในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.82 (มาก)	4.08 (มาก)	3.91 (มาก)	-2.560	298
2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่ท่องเที่ยว	3.70 (มาก)	4.11 (มาก)	3.84 (มาก)	-3.467***	298
3. สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น	3.56 (มาก)	3.77 (มาก)	3.63 (มาก)	-2.905**	298
3.1 แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ	3.64 (มาก)	4.04 (มาก)	3.77 (มาก)	-4.053***	298
3.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายด้านศิลปวัฒนธรรม	3.56 (มาก)	3.86 (มาก)	3.66 (มาก)	-3.059**	298
3.3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลก	3.54 (มาก)	4.05 (มาก)	3.71 (มาก)	-0.5109***	298
3.4 อธิบายไม่ตรีของคนท้องถิ่น	3.38 (มาก)	3.52 (มาก)	3.43 (มาก)	-1.593	298
3.5 วิถีชีวิตของคนในสถานที่ท่องเที่ยว	3.61 (มาก)	3.35 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	2.577*	298
4. ด้านราคา	3.53 (มาก)	3.39 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	1.743	298
4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.64 (มาก)	3.79 (มาก)	3.69 (มาก)	-1.561	298
4.2. ราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.36 (ปานกลาง)	3.10 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	2.569	298
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.31 (ปานกลาง)	3.47 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)	-1.581	298
5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ท่านไปเยือน	3.47 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	1.564	298
5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยวภายในและต่างประเทศ	3.33 (ปานกลาง)	3.31 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	0.230	298
5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน	3.08 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	-1.707	298
6. การช้อปปิ้งหรือการซื้อสินค้า	2.89 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	2.99 (ปานกลาง)	-2.867**	298
6.1 การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้	2.04 (น้อย)	2.78 (ปานกลาง)	2.29 (น้อย)	-5.692***	298
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีความหลากหลายให้เลือกซื้อ	3.23 (ปานกลาง)	3.39 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	-1.350	298
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม	3.40 (มาก)	3.42 (มาก)	3.41 (มาก)	-0.122	298
ค่าเฉลี่ยรวม	3.46 (มาก)	3.65 (มาก)	3.52 (มาก)	-2.766*	298

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

หัวข้อนี้ต้องการหาคำตอบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างแต่ละอาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อาชีพคือ 1) ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว 2) พนักงานบริษัท 3) นักศึกษา 4) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และ 5) กลุ่มผู้เกษียณอายุ พ่อบ้านแม่บ้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวอย่างไรและมีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท นักศึกษา และพ่อ/แม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศที่สอดคล้องกันคือ มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้อันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆในแหล่งท่องเที่ยว อันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพอื่นๆ คือ มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้มากเป็นอันดับหนึ่งคือ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆในแหล่งท่องเที่ยว (ตารางที่ 2.3)

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ ปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว อันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆในแหล่งท่องเที่ยว แต่ผู้ที่เป็นนักศึกษา พ่อ/แม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว (ตารางที่ 2.4)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างเกือบทุกกลุ่มอาชีพ (ยกเว้นผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุด 2 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆในแหล่งท่องเที่ยว และการคำนึงถึงความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจกลับมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลในการเที่ยวในประเทศมากที่สุดสองอันดับแรกคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้แต่ละกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีความคิดเห็นที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในต่างประเทศ แต่ผู้ที่เป็นนักศึกษา พ่อ/แม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีความคิดเห็นที่ว่าปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

หัวข้อนี้ทำการศึกษาว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ต่างกันหรือไม่อย่างไร จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุน้อยคือต่ำกว่า 25 ปีที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปีที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว และการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ (ตารางที่ 2.5)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุน้อยคือไม่เกิน 30 ปีที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้เป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมักชอบการเที่ยวในที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยเห็นมาก่อนจึงให้ความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ แต่ นักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปเที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้วัยกลางคนจนถึงผู้สูงอายุมักจะคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

การศึกษานี้เป็นการพิจารณาว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ต่างกันหรือไม่อย่างไร จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาทแล้วเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ตามลำดับ แต่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไปแล้วเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ (ตารางที่ 2.6)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาทแล้วเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ ขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปแล้วเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยว 3 อันดับแรกคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ความ

ต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ (ตารางที่ 2.6)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้น้อยคือไม่เกิน 15,000 บาทแล้วเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากที่สุดคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไปแล้วเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากที่สุดคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีรายได้มากให้ความสำคัญปัจจัยด้านการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ เพราะเขามีอำนาจซื้อที่จะจ่ายเงินในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาทและผู้ที่มีรายได้มากคือตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปแล้วเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวใน 2 อันดับแรก สลับกันคือ ผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท เห็นว่าปัจจัยที่มีผลอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ขณะที่ผู้ที่มีรายได้มากคือตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีผลอันดับสามนั้นนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกันคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.3 คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทาง	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท	นักศึกษา	ข้าราชการ ฯลฯ	ผู้เกษียณอายุ แม่บ้าน
1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.75 (มาก)	3.72 (มาก)	4.14 (มาก)	3.58 (มาก)	3.90 (มาก)
2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะท่องเที่ยว	3.58 (มาก)	3.64 (มาก)	4.00 (มาก)	3.53 (มาก)	3.74 (มาก)
3. สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.50 (มาก)	3.54 (มาก)	3.43 (มาก)	3.61 (มาก)	3.62 (มาก)
3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ	3.38 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)	3.50 (มาก)	3.50 (มาก)	3.89 (มาก)
3.2 แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายด้าน ศิลปวัฒนธรรม	3.46 (มาก)	3.51 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	3.64 (มาก)	3.64 (มาก)
3.3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลก	3.63 (มาก)	3.54 (มาก)	3.25 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)	3.59 (มาก)
3.4 อรรถาธิบายไมตรีของคนท้องถิ่น	3.29 (ปานกลาง)	3.49 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)
3.5 วิถีชีวิตของคนในสถานที่ท่องเที่ยว	3.54 (มาก)	3.59 (มาก)	3.79 (มาก)	3.47 (มาก)	3.63 (มาก)
4. ด้านราคา	3.21 (ปานกลาง)	3.51 (มาก)	3.43 (มาก)	3.50 (มาก)	3.68 (มาก)
4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.38 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)	3.54 (มาก)	3.53 (มาก)	3.85 (มาก)
4.2. ราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.21 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	3.43 (มาก)	3.42 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.25 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)
5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน	3.25 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	3.39 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	3.68 (มาก)
5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยวภายในและต่างประเทศ	3.29 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)	3.40 (มาก)
5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน	3.13 (ปานกลาง)	3.15 (ปานกลาง)	2.86 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	3.04 (ปานกลาง)
6. การช้อปปิ้งหรือการซื้อสินค้า	2.92 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	2.93 (ปานกลาง)	2.78 (ปานกลาง)	3.04 (มาก)
6.1 การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้	3.29 (ปานกลาง)	3.08 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีความหลากหลายให้เลือกซื้อ	3.33 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)
6.3 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม	2.00 (น้อย)	1.92 (น้อย)	2.00 (น้อย)	2.06 (น้อย)	2.12 (น้อย)
ค่าเฉลี่ยรวม	3.37 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	3.54 (มาก)	3.39 (ปานกลาง)	3.49 (มาก)

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 2.4 คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทาง	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท	นักศึกษา	ข้าราชการและ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ผู้เกษียณอายุ พ่อ/ แม่บ้าน
1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.77 (มาก)	3.67 (มาก)	4.33 (มาก)	4.23 (มาก)	4.06 (มาก)
2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะท่องเที่ยว	4.22 (มาก)	4.00 (มาก)	3.86 (มาก)	4.41 (มาก)	4.00 (มาก)
3. สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.59 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	3.76 (มาก)	4.00 (มาก)	3.78 (มาก)
3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ	4.18 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	3.95 (มาก)	4.14 (มาก)	4.00 (มาก)
3.2 แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายด้าน ศิลปวัฒนธรรม	3.36 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.62 (มาก)	4.27 (มาก)	4.06 (มาก)
3.3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลก	3.72 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	4.19 (มาก)	4.18 (มาก)	4.19 (มาก)
3.4 อธิปไตยไม่ตรีของคนท้องถิ่น	3.18 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.76 (มาก)	3.59 (มาก)	3.56 (มาก)
3.5 วิถีชีวิตของคนในสถานที่ท่องเที่ยว	3.18 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.43 (มาก)	3.41 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)
4. ด้านราคา	3.50 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	3.45 (มาก)	3.55 (มาก)
4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.95 (มาก)	3.67 (มาก)	3.67 (มาก)	3.82 (มาก)	3.75 (มาก)
4.2. ราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้องกับงบประมาณ	3.18 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.34 (ปานกลาง)
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.18 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.24 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)
5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน	3.09 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)
5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยวภายในและต่างประเทศ	3.14 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)
5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน	3.34 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)
6. การช้อปปิ้งหรือการซื้อสินค้า	2.91 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)
6.1 การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้	3.27 (มาก)	3.67 (มาก)	3.39 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.47 (มาก)
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีความหลากหลายให้เลือกซื้อ	3.27 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	3.42 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.63 (มาก)
6.3 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม	2.27 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	2.78 (ปานกลาง)	2.86 (ปานกลาง)	3.13 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50 (มาก)	3.67 (มาก)	3.43 (มาก)	3.77 (มาก)	3.81 (มาก)

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 2.5 คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามอายุของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทาง	ต่ำกว่า 25 ปี		ระหว่าง 25 – 30 ปี		31 ปีขึ้นไป	
	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ
1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ฯลฯ	3.92 (มาก)	3.93 (มาก)	3.92 (มาก)	3.64 (มาก)	4.13 (มาก)	3.79 (มาก)
2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ฯลฯ	3.46 (มาก)	3.75 (มาก)	3.46 (มาก)	3.44 (มาก)	4.29 (มาก)	3.85 (มาก)
3. สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.46 (มาก)	3.59 (มาก)	3.46 (มาก)	3.52 (มาก)	3.85 (มาก)	3.54 (มาก)
3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตาม	3.69 (มาก)	3.83 (มาก)	3.69 (มาก)	3.40 (มาก)	4.12 (มาก)	3.48 (มาก)
3.2 แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายด้าน	3.46 (มาก)	3.59 (มาก)	3.46 (มาก)	3.54 (มาก)	3.88 (มาก)	3.50 (มาก)
3.3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลก	3.85 (มาก)	3.52 (มาก)	3.85 (มาก)	3.46 (มาก)	4.06 (มาก)	3.65 (มาก)
3.4 อรรถาศัยไมตรีของคนท้องถิ่น	3.00 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.40 (มาก)	3.69 (มาก)	3.46 (มาก)
3.5 วิถีชีวิตของคนในสถานที่ท่องเที่ยว	3.08 (ปานกลาง)	3.66 (มาก)	3.08 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)
4. ด้านราคา	3.62 (มาก)	3.73 (มาก)	3.62 (มาก)	3.44 (มาก)	3.65 (มาก)	3.54 (มาก)
4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสอดคล้องกับงบฯ	3.69 (มาก)	3.77 (มาก)	3.69 (มาก)	3.46 (มาก)	3.85 (มาก)	3.52 (มาก)
4.2. ราคาสินค้าและของที่ระลึกมีความสอดคล้อง	3.00 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	3.46 (มาก)
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	2.69 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.69 (ปานกลาง)	3.12 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)
5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรท่องเที่ยว	2.69 (ปานกลาง)	3.54 (มาก)	2.69 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)
5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยว	2.77 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	2.77 (ปานกลาง)	3.16 (ปานกลาง)	3.37 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)
5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน	2.92 (ปานกลาง)	3.02 (ปานกลาง)	2.92 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)
6. การซื้อปิ่นหรือการซื้อสินค้า	2.62 (ปานกลาง)	2.98 (ปานกลาง)	2.62 (ปานกลาง)	2.70 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)
6.1 การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้	2.77 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	2.77 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	3.46 (มาก)	3.29 (ปานกลาง)
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีหลากหลายให้ช้	2.69 (ปานกลาง)	3.54 (มาก)	2.69 (ปานกลาง)	3.12 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	3.40 (มาก)
6.3 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม	2.31 (น้อย)	2.07 (น้อย)	2.31 (น้อย)	2.04 (น้อย)	2.81 (ปานกลาง)	1.98 (น้อย)
ค่าเฉลี่ยรวม	3.23 (ปานกลาง)	3.49 (มาก)	3.23 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)	3.71 (มาก)	3.56 (มาก)

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 2.6 คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามรายได้ของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทาง	ไม่เกิน 15,000 บาท		ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท		30,001 บาทขึ้นไป	
	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ
1. ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งเที่ยว	3.58 (มาก)	4.05 (มาก)	3.72 (มาก)	4.07 (มาก)	3.75 (มาก)	4.12 (มาก)
2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะที่เที่ยว	3.53 (มาก)	3.90 (มาก)	3.64 (มาก)	4.21 (มาก)	3.58 (มาก)	4.27 (มาก)
3. สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.61 (มาก)	3.72 (มาก)	3.54 (มาก)	3.71 (มาก)	3.50 (มาก)	3.88 (มาก)
3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ	3.50 (มาก)	3.95 (มาก)	3.56 (มาก)	3.86 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	4.30 (มาก)
3.2 แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายด้าน	3.64 (มาก)	3.95 (มาก)	3.51 (มาก)	3.75 (มาก)	3.46 (มาก)	3.85 (มาก)
3.3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลก	3.58 (มาก)	4.13 (มาก)	3.54 (มาก)	3.82 (มาก)	3.63 (มาก)	4.15 (มาก)
3.4 อรรถาศัยไมตรีของคนท้องถิ่น	3.50 (มาก)	3.51 (มาก)	3.49 (มาก)	3.46 (มาก)	3.29 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)
3.5 วิถีชีวิตของคนในสถานที่ท่องเที่ยว	3.47 (มาก)	3.34 (ปานกลาง)	3.59 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)	3.54 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)
4. ด้านราคา	3.50 (มาก)	3.67 (มาก)	3.51 (มาก)	3.54 (มาก)	3.21 (ปานกลาง)	3.76 (มาก)
4.1 ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสอดคล้องกับงบประมาณ	3.53 (มาก)	3.82 (มาก)	3.56 (มาก)	3.64 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	3.88 (มาก)
4.2. ราคาสินค้าและของที่ระลึกสอดคล้องกับงบฯ	3.42 (มาก)	3.10 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	3.04 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	3.15 (ปานกลาง)
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.33 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	3.26 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)
5.1 การประชาสัมพันธ์ขององค์กรเกี่ยวกับฯ	3.42 (มาก)	3.44 (มาก)	3.28 (ปานกลาง)	3.11 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)
5.2 การประชาสัมพันธ์ของบริษัทนำเที่ยวภายในฯ	3.36 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	3.26 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.29 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)
5.3 การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน	3.19 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)	3.15 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	3.13 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)
6. การซื้อปิ่นหรือการซื้อสินค้า	2.78 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	3.04 (ปานกลาง)	2.92 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)
6.1 การมีโอกาสซื้อสินค้าแบรนด์เนมของแท้	3.19 (ปานกลาง)	3.31 (ปานกลาง)	3.08 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)	3.29 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)
6.2 สินค้าและของที่ระลึกมีความหลากหลายให้ฯ	3.22 (ปานกลาง)	3.46 (มาก)	3.21 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.45 (มาก)
6.3 สินค้าและของที่ระลึกมีความสวยงาม	2.06 (น้อย)	2.95 (ปานกลาง)	1.92 (น้อย)	2.54 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	2.79 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ยรวม	3.39 (ปานกลาง)	3.77 (มาก)	3.41 (มาก)	3.67 (มาก)	3.37 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)

ที่มา : จากการศึกษา

2.3 ข้อมูลการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อนี้เป็นการศึกษาข้อมูลในการท่องเที่ยวในภาพรวมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างว่ามีความถี่ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปีในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาอย่างน้อยเพียงใด มีการตั้งงบประมาณสำหรับการท่องเที่ยวในแต่ละปีหรือไม่ อย่างไร ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางไปเที่ยว นอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวของตนเอง เช่น นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคำนึงถึงคุณภาพของการให้บริการทางการท่องเที่ยวมากกว่าราคาของการท่องเที่ยว และยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเมื่อคุณภาพการให้บริการดีขึ้น โดยให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ผลการศึกษาสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1) ความถี่เฉลี่ยต่อปีที่เดินทางไปเที่ยวในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ไม่รวมครั้งนี้)

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้จำนวน 300 คน เกือบทุกคนเดินทางท่องเที่ยวมาแล้วในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (โดยไม่รวมครั้งนี้) โดยส่วนใหญ่เป็นการเที่ยวเฉลี่ยปีละ 2 ครั้งขึ้นไป โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศ รองลงมาเป็นการเที่ยวเป็นครั้งคราวแล้วแต่โอกาสจะเฉลี่ยอำนวยการ และเที่ยวโดยเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง ตามลำดับ (ตารางที่ 2.7)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมาแล้ว โดยเดินทางท่องเที่ยวปีละ 2 ครั้งขึ้นไป

ตารางที่ 2.7 ความถี่เฉลี่ยต่อปีในการเดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ไม่รวมครั้งนี้) ของ
นักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

ความถี่ในการเดินทางต่อปี	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่เคยเที่ยว	1	0.5	4	4.0	5	1.7
2. จำนวน 1 ครั้ง	57	28.5	30	30.0	87	29.0
3. จำนวน 2 ครั้งขึ้นไป	88	44.0	35	35.0	123	41.0
4. เป็นครั้งคราวแล้วแต่โอกาส	54	27.0	31	31.0	85	28.3
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

2) ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางไปท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่เดินทางท่องเที่ยวโดยไม่ได้กำหนดช่วงเวลาที่แน่นอนว่าจะเป็นช่วงใดขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะเดินทางมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 66.7 ของนักท่องเที่ยวยาวทั้งหมด รองลงมานิยมเดินทางในช่วงปิดภาคเรียน (เดือนตุลาคม มีนาคมถึงพฤษภาคมของทุกปี) และวันหยุดเทศกาลประจำปีของไทย เช่น เทศกาลสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ วันพ่อและวันแม่ วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา เป็นต้น ซึ่งเทศกาลเหล่านี้จะมีวันหยุดค่อนข้างยาวนาน (ตารางที่ 2.8) อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตคือนักท่องเที่ยวยาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้นิยมเดินทางไปเที่ยวในช่วงปิดภาคเรียนมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 32 ของนักท่องเที่ยวยาวที่ไปต่างประเทศ ซึ่งนักท่องเที่ยวยาวกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษา ข้าราชการที่เดินทางไปศึกษาดูงานหรือประชุมสัมมนา

ตารางที่ 2.8 ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

ช่วงเวลา	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วันหยุดเทศกาล	21	10.5	3	3.0	24	8.0
2. ปกติภาคเรียน	44	22.0	32	32.0	76	25.3
3. ไม่นั่นอนแล้วแต่โอกาส	135	67.5	65	65.0	200	66.7
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

3) การตั้งงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยว

หัวข้อนี้ต้องการหาคำตอบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าหรือกันรายได้ส่วนหนึ่งสำหรับการท่องเที่ยวในแต่ละปีบ้างหรือไม่ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละ 76 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ซึ่งผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานการศึกษาของมิ่งสรรพ ขาวสอาดและคณะ, 2540 และพรทิพย์ เชียรธีรวิทย์, 2553 ที่พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศแล้วให้คำตอบว่าทำการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวไว้ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ทำการตั้งงบประมาณไว้เฉลี่ยคนละ 11,357 บาทต่อปี ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศแล้วทำการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ตั้งงบประมาณเฉลี่ยคนละ 94,783 บาทต่อปี ซึ่งจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศมีการตั้งงบประมาณในการเที่ยวสูงกว่าผู้ที่เที่ยวภายในประเทศถึง 8 เท่า (ตารางที่ 2.9)

ตารางที่ 2.9 การตั้งงบประมาณการท่องเที่ยวในแต่ละปีของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

การตั้งงบประมาณ	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตั้งไว้	49	24.5	23	23.0	72	24.0
จำนวนเงินที่ตั้งไว้ (บาท)	11,357		94,783		-	
2. ไม่ได้ตั้งไว้	151	75.5	77	77.0	228	76.0
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ชาวเชียงใหม่

หัวข้อนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศหรือต่างประเทศจำนวน 300 ราย ในประเด็นการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างโดยมีคำถามอยู่ 7 ข้อ เช่นการคำนึงถึงคุณภาพของการให้บริการทางการท่องเที่ยวมากกว่าราคาของการท่องเที่ยวและยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเมื่อคุณภาพการให้บริการดีขึ้น การเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วดูราคาทีหลัง เป็นต้น โดยให้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่แสดงระดับของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับคือ มีความเห็นในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือไม่เห็นด้วย แล้วให้คะแนนความคิดเห็นตามลำดับความสำคัญจากระดับมากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน และที่ไม่เห็นด้วยให้ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเรียงลำดับความสำคัญของความคิดเห็นทั้ง 7 ข้อ นอกจากนี้ยังทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพที่แตกต่างกัน 5 อาชีพคือ 1) ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว 2) พนักงานบริษัท

3) นักศึกษา 4) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และ 5) พ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุ โดยใช้สถิติ t-test ผลการศึกษาสามารถนำเสนอความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ทั้งหมดในภาพรวมและจำแนกนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศตามกลุ่มอาชีพซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อาชีพดังกล่าวข้างต้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้ในการวางแผนทางการตลาดสำหรับการท่องเที่ยว ผลการศึกษามีดังนี้คือ

4.1) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในภาพรวม จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ย 3.8) อันดับสองมีสองเรื่องคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของการให้บริการท่องเที่ยวมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพของการให้บริการดีกว่า (คะแนนเฉลี่ย 3.55) และนักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวมากกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่นๆ ในราคาที่เท่ากัน (คะแนนเฉลี่ย 3.55) อันดับสามมีสองเรื่องคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ย 3.32) และนักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 3.32) ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวต่างประเทศครั้งนี้ให้ความสำคัญต่างจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศกล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพของการให้บริการท่องเที่ยวมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพของการให้บริการดีกว่า เป็นอันดับหนึ่ง (คะแนนเฉลี่ย 3.95) อันดับสองคืองบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ย 3.91) และอันดับสามคือ คือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ย 3.57) ดังตารางที่ 2.10

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวของตนเองแตกต่างกันเล็กน้อยใน 2 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีเป็นอันดับหนึ่ง แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าหัวข้อเกี่ยวกับงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดใน

การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับสอง และให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพของการให้บริการท่องเที่ยวมากกว่าราคาและสินค้าเพิ่มเติม หากแน่ใจว่าคุณภาพของการให้บริการดีกว่า ซึ่งหัวข้อนี้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญเป็นอันดับสอง

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 5 ข้อจาก 7 ข้อ ส่วนอีก 2 ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ 1) เรื่องนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของการให้บริการท่องเที่ยวมากกว่าราคาและสินค้าเพิ่มเติมหากแน่ใจว่าคุณภาพของการให้บริการดีกว่าโดยนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 3.95 และ 2) เรื่องนักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง โดยนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 3.44 (ตารางที่ 2.10)

4.2) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแบ่งเป็น 5 อาชีพ ดังนี้คือ

ก) นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของการท่องเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและสินค้าเพิ่มเติมหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า แต่อันดับสามนั้นนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวแล้วเที่ยวในประเทศให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนอกจากบริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ ในราคาเท่ากัน ขณะที่นักท่องเที่ยวที่ประกอบส่วนตัวแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง (ตารางที่ 2.11)

เมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 7 ข้อ (ตารางที่ 2.11)

ข) นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัท นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัทแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69) อันดับสองคือนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.67) และอันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59) แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัทแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33) อันดับสองให้คะแนนเท่ากัน 3 ข้อย่อยคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง การคำนึงถึงงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว และในแต่ละปีเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.67) อันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่น ๆ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33) ดังตารางที่ 2.12

เมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 7 ข้อ (ตารางที่ 2.12)

ค) นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นนักศึกษา นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นศึกษาแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) อันดับสองคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.66)

อันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน(คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นนักศึกษาแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) อันดับสองคือ งบประมาณที่ค้างไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) และอันดับสามคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75) ดังตารางที่ 2.13

เมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวกายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 7 ข้อ (ตารางที่ 2.13)

ง) นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวกายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ค้างไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75) อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53) อันดับสามคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.47) ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ค้างไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปีเช่นกัน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.09) อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) และอันดับสามคือ คือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) ดังตารางที่ 2.14

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวกายในประเทศกับผู้ที่ต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติใน 5 ข้อจาก 7 ข้อ ส่วนอีก 2 ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ

- 1) นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง โดยชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวต่างประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 3.41 และ 2) เรื่องเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย โดยผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวต่างประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 3.73 (ตารางที่ 2.14)

จ) นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) และอันดับสามคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43) แต่ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) อันดับสองคือ งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10) และอันดับสามคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลังด้วย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) ดังตารางที่ 2.15

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความคิดเห็นของชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่ต่างประเทศเกี่ยวกับคำถามในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 5 ข้อจาก 7 ข้อ ส่วนอีก 2 ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ

- 1) นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า โดยผู้ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุเที่ยวภายในประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 แต่ผู้ที่เป็น

พ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วที่ต่างประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 4.19 และ 2) นักท่องเที่ยว จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง โดยผู้ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วที่ต่าง ประเทศให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 แต่ผู้ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วที่ต่าง ประเทศให้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 3.95 (ตารางที่ 2.15)

ตารางที่ 2.10 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของตนเอง

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า	3.55 (มาก)	3.95 (มาก)	3.68 (มาก)	-3.765***	298
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.73 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	2.97 (ปานกลาง)	-5.629**	298
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี	3.80 (มาก)	3.91 (มาก)	3.84 (มาก)	-1.069	298
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.32 (ปานกลาง)	3.57 (มาก)	3.40 (มาก)	-2.142	298
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวมากกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.55 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	1.748	298
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด	3.32 (ปานกลาง)	3.10 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	1.899	298
7. นักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่นๆ	2.94 (ปานกลาง)	2.87 (ปานกลาง)	2.91 (ปานกลาง)	0.639	298
ค่าเฉลี่ยรวม	3.29 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	-3.004**	298

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

ตารางที่ 2.11 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวแล้วเที่ยวภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่า คุณภาพดีกว่า	3.58 (มาก)	3.68 (มาก)	3.63 (มาก)	-0.366	44
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.63 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	-2.469	44
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปี	3.92 (มาก)	3.73 (มาก)	3.83 (มาก)	0.589	44
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.25 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	0.209	44
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.38 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	0.819	44
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด	3.17 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	-0.600	44
7. นักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่น ๆ	2.79 (ปานกลาง)	2.73 (ปานกลาง)	2.76 (ปานกลาง)	0.306	44
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	3.24 (ปานกลาง)	-0.382	44

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

ตารางที่ 2.12 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัทแล้วเที่ยวภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่า คุณภาพดีกว่า	3.67 (มาก)	4.33 (มาก)	3.71 (มาก)	-1.257	40
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.72 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	2.79 (ปานกลาง)	-1.468	40
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปี	3.69 (มาก)	3.67 (มาก)	3.69 (มาก)	0.052	40
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.00 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	-0.970	40
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.59 (มาก)	2.67 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	1.669	40
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด	3.44 (ปานกลาง)	2.33 (น้อย)	3.36 (ปานกลาง)	2.271	40
7. นักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่นๆ	3.00 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.02 (ปานกลาง)	-0.657	40
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.31 (ปานกลาง)	-0.054	40

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

ตารางที่ 2.13 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นนักศึกษาแล้วเที่ยวภายในประเทศกับที่เที่ยวต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่า คุณภาพดีกว่า	3.59 (มาก)	3.88 (มาก)	3.68 (มาก)	-1.159	103
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.81 (ปานกลาง)	3.13 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)	-1.391	103
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปี	3.81 (ปานกลาง)	3.81 (มาก)	3.81 (มาก)	-0.26	103
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.66 (มาก)	3.75 (มาก)	3.69 (มาก)	-0.543	103
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวมากกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.63 (มาก)	3.53 (มาก)	3.60 (มาก)	0.554	103
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวจะ ไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไป ในราคาถูกที่สุด	3.33 (ปานกลาง)	2.81 (ปานกลาง)	3.17 (ปานกลาง)	2.484	103
7. นักท่องเที่ยวจะ ไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่น ๆ	3.14 (ปานกลาง)	2.88 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	1.321	103
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	3.40 (มาก)	-0.449	103

หมายเหตุ : *, ** และ *** ก็อระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

ตารางที่ 2.14 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วที่ชวยภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า	3.47 (มาก)	4.05 (มาก)	3.69 (มาก)	-2.645	56
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.69 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	2.97 (ปานกลาง)	-2.716*	56
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปี	3.75 (มาก)	4.09 (มาก)	3.88 (มาก)	-1.705	56
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.03 (ปานกลาง)	3.73 (มาก)	3.29 (ปานกลาง)	-3.009**	56
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่ชวยมากกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.53 (มาก)	3.55 (มาก)	3.53 (มาก)	-0.081	56
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่ชวยไป ในราคาถูกที่สุด	3.39 (ปานกลาง)	3.41 (มาก)	3.40 (มาก)	-0.088	56
7. นักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่นๆ	2.69 (ปานกลาง)	2.82 (ปานกลาง)	2.74 (ปานกลาง)	-0.596	56
ค่าเฉลี่ยรวม	3.17 (ปานกลาง)	3.59 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	-3.100**	56

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

ตารางที่ 2.15 คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อ/แม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วที่เที่ยวภายในประเทศกับที่ต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

ข้อความ	ผู้เที่ยวในประเทศ	ผู้เที่ยวต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าสถิติ t	df
1. นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า	3.36 (ปานกลาง)	4.19 (มาก)	3.71 (มาก)	-3.411***	47
2. นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง	2.68 (ปานกลาง)	3.95 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	-4.969***	47
3. งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปี	3.89 (มาก)	4.10 (มาก)	3.98 (มาก)	-0.818	47
4. เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย	3.29 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	-0.825	47
5. นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน	3.43 (มาก)	3.24 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	0.747	47
6. นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้หากบริษัทนั้นๆขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด	3.78 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	3.12 (ปานกลาง)	0.511	47
7. นักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่นๆ	2.75 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.86 (ปานกลาง)	-1.231	47
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21 (ปานกลาง)	3.76 (มาก)	3.45 (มาก)	-4.009***	47

หมายเหตุ : *, ** และ *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1, 0.05 และ 0.01

2.4 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในการเดินทางท่องเที่ยว

หัวข้อนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างในการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้โดยทำการศึกษาว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้เป็นอย่างไร วิธีการจัดการท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทาง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเดินทางมาจากที่ใดบ้าง จังหวัดหรือประเทศใดบ้างที่เดินทางไปเที่ยวครั้งนี้และใช้เวลาในการเที่ยวกี่วัน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้เป็นเงินเท่าใด ผลการศึกษาสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1) วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 300 ราย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนสูงถึงร้อยละ 72.3 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมามีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการไปเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 10.7 และเพื่อติดต่อธุรกิจ ประชุมหรือสัมมนาร้อยละ 8.7 ที่เหลือเป็นการศึกษาดูงานและอื่นๆ เช่น การเที่ยวในลักษณะ work and travel ของนักศึกษา (ตารางที่ 2.16)

เมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่จำแนกตามกลุ่มของนักท่องเที่ยวแล้ว จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้คือเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อน เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงานคือมีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท (ตารางที่ 2.1) จึงนิยมเดินทางไปเที่ยวเพื่อการพักผ่อน รองลงมามีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ติดต่อธุรกิจ ประชุมสัมมนาและศึกษาดูงาน (ตารางที่ 2.16)

สรุปได้ว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ว่าจะเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเพื่อต้องการไปเยี่ยมญาติ/เพื่อน ติดต่อธุรกิจ ประชุมสัมมนา และศึกษาดูงาน

ตารางที่ 2.16 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

วัตถุประสงค์หลักในการเที่ยว	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ทักผ่อน	143	71.5	74	74.0	217	72.3
2. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	22	11.0	10	10.0	32	10.7
3. ธุรกิจ ประชุมหรือสัมมนา	22	11.0	4	4.0	26	8.7
4. ศึกษาดูงาน	6	3.0	8	8.0	14	4.7
5. อื่นๆ	7	3.5	4	4.0	11	3.6
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

2) วิธีการจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีวิธีการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองสูงถึงร้อยละ 92.5 ของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวในประเทศ ที่เหลือเป็นการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการเที่ยวภายในประเทศนั้นผู้เดินทางสามารถจัดการท่องเที่ยวได้เองและมีความคล่องตัวกว่าการให้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศครั้งนี้ส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองเช่นกันถึงร้อยละ 60 ของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเดินทางไปต่างประเทศมาแล้วจึงมีความคุ้นเคยกับการจัดการเที่ยวด้วยตนเองและนักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งเดินทางไปต่างประเทศเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนฝูงที่อยู่ต่างประเทศ และติดต่อธุรกิจ ประชุมสัมมนาจึงไม่จำเป็นต้องใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยว ส่วนผู้ที่ใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวเพราะต้องการการอำนวยความสะดวกต่างๆ ใน

การท่องเที่ยว และบางคนอาจจะมีปัญหาในการสื่อสารทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่น จีน และ เกาหลี เป็นต้น (ตารางที่ 2.17)

ตารางที่ 2.17 วิธีการจัดการการท่องเที่ยวครั้งนี้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการจัดการการท่องเที่ยว	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จัดการเที่ยวเอง	185	92.5	60	60.0	245	81.7
2. บริษัทนำเที่ยวจัดการ	15	7.5	40	40.0	55	18.3
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

3) บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้

ผู้ร่วมเดินทางไปเที่ยวครั้งนี้กับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคคลในครอบครัว เช่น ญาติพี่น้องหรือคู่สมรส และเพื่อนฝูงที่มีความสนิทสนมกันมานาน โดยมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศ ที่เหลือเป็นการเดินทางเพียงคนเดียวและเดินทางไปกับเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น มีข้อสังเกตคือนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศมีสัดส่วนในการเดินทางไปเที่ยวคนเดียวมากกว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศ เพราะการจัดการเที่ยวภายในประเทศด้วยตนเองมีความสะดวกและคล่องตัวกว่า ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศนิยมเดินทางไปเที่ยวกับคนในครอบครัวมากกว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศ (ตารางที่ 2.18)

กน
915.9362
พ 14 พ

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตารางที่ 2.18 บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

บุคคลที่ร่วมเดินทาง	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เดินทางคนเดียว	48	24.0	15	15.0	63	21.0
2. บุคคลในครอบครัว	70	35.0	61	61.0	131	43.6
3. เพื่อน	67	33.5	16	16.0	83	27.7
4. เพื่อนร่วมงาน	15	7.5	8	8.0	23	7.7
รวม	200	100	100	100	300	100

ที่มา : จากการศึกษา

4) แหล่งข้อมูลที่ใช้สืบค้นข่าวสารในการเดินทางท่องเที่ยว

หัวข้อนี้ต้องการทราบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างค้นหาข้อมูลในการเดินทางไปเที่ยวจากแหล่งใดบ้าง จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวก่อนข้างหลากหลายโดยส่วนใหญ่ผู้ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าจากเพื่อนหรือญาติพี่น้องและจากประสบการณ์ในการเที่ยวที่ผ่านมาในอดีต นอกจากนี้ยังหาข้อมูลจากโทรทัศน์หรือวิทยุ หนังสือหรือวารสารท่องเที่ยว และเอกสารของบริษัทนำเที่ยว เช่น หนังสือ Lonely Planet วารสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หนังสือเที่ยวรอบโลก เป็นต้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศเกือบครึ่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศทั้งหมดนิยมหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากการบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติพี่น้อง รองลงมาจากหนังสือหรือวารสารท่องเที่ยวและประสบการณ์ในการเที่ยวที่ผ่านมาในอดีต เป็นต้น จะสังเกตได้ว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศหาข้อมูลการ

ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ตที่มีสัดส่วนน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศ (ตารางที่ 2.19)

ตารางที่ 2.19 แหล่งข้อมูลที่ใช้สืบค้นข่าวสารในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่
กลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูล	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เอกสารของบริษัทนำเที่ยว	19	9.5	24	24.0	43	14.3
2. หนังสือหรือวารสารท่องเที่ยว	73	36.5	38	38.0	111	37.0
3. เพื่อนหรือญาติที่น้อง	94	47.0	45	45.0	139	46.3
4. เว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ต	94	47.0	29	29.0	123	41.0
5. ประสบการณ์จากการ ท่องเที่ยวครั้งก่อน	85	42.5	34	34.0	119	39.7
6. โทรทัศน์หรือวิทยุ	40	20.5	18	18.0	58	19.3

หมายเหตุ : ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ

ที่มา : จากการศึกษา

5) สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้ส่วนใหญ่พักแรมในโรงแรมมากที่สุดถึงร้อยละ 47.0 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เที่ยวภายในประเทศ รองลงมาพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อนและพักบังกะ โลหรือรีสอร์ทร้อยละ 32.0 และ 20.5 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่พักแรมในโรงแรมมากที่สุดเช่นกันถึงร้อยละ

ละ 68.0 รองลงมาพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อนและ โฮมสเตย์ (พักกับเจ้าของบ้าน เช่น นักศึกษาที่เดินทางในโครงการ work and travel) ถึงร้อยละ 20.0 และ 10.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.20)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่จะพักแรมในโรงแรมมากที่สุด แต่ผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีส่วนในการพักในโรงแรมมากกว่าผู้ที่เที่ยวภายในประเทศ ขณะเดียวกันผู้ที่เที่ยวภายในประเทศมักพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อนมากกว่าผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว (ตารางที่ 2.20)

ตารางที่ 2.20 สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

สถานที่พักแรม	ผู้เที่ยวในประเทศ		ผู้เที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. โรงแรม	94	47.0	68	68.0	162	54.0
2. บังกะโลหรือรีสอร์ท	41	20.5	8	8.0	49	16.3
3. บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน	64	32.0	20	20.0	84	28.0
4. โฮมสเตย์	10	5.0	10	10.0	20	6.7
5. บ้านพักรับรองราชการหรือ เอกชน	2	1.0	1	1.0	3	1.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ที่มา : จากการศึกษา

๑) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่สามารถจำแนกออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ค่าใช้จ่ายใน 3 จังหวัดแรกหรือ 3 ประเทศแรกที่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่นิยมเที่ยวมากที่สุด 2) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศเมื่อจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเที่ยวได้ดังนี้คือ

ก) ค่าใช้จ่ายใน 3 จังหวัดแรกหรือ 3 ประเทศแรกที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้นิยมไปเที่ยวกรุงเทพฯ มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงของประเทศ และยังเป็นศูนย์กลางของการค้า การลงทุน การศึกษาและการท่องเที่ยวของประเทศด้วย จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศนิยมเดินทางไปเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือชลบุรีและเชียงราย ตามลำดับ การที่ชาวเชียงใหม่นิยมเดินทางไปเที่ยวจังหวัดชลบุรีเนื่องจากชลบุรีโดยเฉพาะพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอื่นๆ ทำให้ใช้ระยะเวลาในการเดินทางสั้นและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่สูงมากนัก ส่วนเชียงรายซึ่งเป็นจังหวัดที่ชาวเชียงใหม่นิยมเดินทางไปเที่ยวมากเป็นอันดับสาม เนื่องจากเป็นจังหวัดทางภาคเหนือที่อยู่ติดกับเชียงใหม่ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม นอกจากนี้ชาวเชียงใหม่ยังนิยมเดินทางไปซื้อสินค้าชายแดนในอำเภอแม่สาย ของเชียงราย ซึ่งสินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศจีน โดยเป็นสินค้าที่ผลิตเลียนแบบสินค้าแบรนด์เนม

ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวกรุงเทพฯ ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 11,210 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยคือ 3.4 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวกรุงเทพฯ คือ 3,297 บาทต่อคน ขณะที่ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวชลบุรีของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 11,655 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยคือ 3.8 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวชลบุรีคือ 3,067 บาทต่อคน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวเชียงรายของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 4,366 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนัก

เฉลี่ยคือ 3.7 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวเชียงรายคือ 1,180 บาทต่อคน (ตารางที่ 2.21)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศนั้น สามประเทศแรกที่ชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างนิยมไปเที่ยวมากที่สุดในครั้งนี้คือ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และจีน ตามลำดับ การที่ชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างนิยมเดินทางไปเที่ยวสิงคโปร์มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า สิงคโปร์เป็นประเทศที่อยู่ติดกับภาคใต้ของไทย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวโดยใช้รถยนต์หรือเครื่องบินก็ได้ ส่วนญี่ปุ่นนั้นเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และมีความปลอดภัยในการการเดินทางท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีมาตรฐานการครองชีพสูงสุดของโลก ทำให้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง สำหรับจีนนั้นเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งด้านความสวยงามทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่สูงมากนักทำให้คนไทยนิยมเดินทางไปเที่ยวจีน

ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวสิงคโปร์ของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 25,031 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยคือ 3.2 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวสิงคโปร์คือ 7,822 บาทต่อคน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวญี่ปุ่นของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 132,733 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยคือ 11.3 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวญี่ปุ่นคือ 11,746 บาทต่อคน และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเดินทางไปเที่ยวจีนของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เท่ากับ 25,111 บาทต่อคน ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยคือ 5.2 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในการเที่ยวจีนคือ 4,829 บาทต่อคน (ตารางที่ 2.21)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้นิยมเที่ยวกรุงเทพฯ มากที่สุด รองลงมาคือชลบุรีและเชียงราย ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวกรุงเทพฯ และระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 3,297 บาท และ 3.4 วัน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวชลบุรี และระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 3,067 บาท และ 3.8 วัน และค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวเชียงรายและระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 1,180 บาท และ 3.7 วัน แต่งานการศึกษาของมาลินี

ปีนแก้ว,2552 ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามลักษณะการจัดการเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 3,937 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าพาหนะ (ร้อยละ 31 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด) รองลงมาเป็นค่าที่พัก (ร้อยละ 14) และค่าซื้อของที่ระลึก (ร้อยละ 13.3) ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 4,676 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54 ของค่าใช้จ่าย) เป็นค่าบริการนำเที่ยวที่จ่ายให้บริษัทนำเที่ยว รองลงมาเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มที่จ่ายเพิ่มเติม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศครั้งนี้นิยมไปเที่ยวประเทศสิงคโปร์มากที่สุด รองลงมาคือญี่ปุ่นและจีน ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวสิงคโปร์ และระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 7,822 บาท และ 3.2 วัน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวประเทศญี่ปุ่นและระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 11,746 บาท และ 11.3 วัน สำหรับค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวประเทศจีนและระยะเวลาเฉลี่ยในการพำนักคือ 4,829 บาท และ 5.2 วัน แต่ งานการศึกษาของพรทิพย์ เจริญวิทย์,2553 ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองกับนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเที่ยวเองเดินทางไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามคือ จีนและสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวญี่ปุ่นครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 11,389 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 6 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 68,334 บาทต่อครั้ง ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศจีนครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 5,028 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 10 วัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 50,280 บาทต่อครั้ง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวสหรัฐอเมริกาครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 2,835 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 46.6 วัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 132,111 บาทต่อครั้ง จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองและเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออก เช่น ญี่ปุ่นและจีนมีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวสหรัฐอเมริกามีระยะเวลาในการเที่ยวยาวนานมากถึง 47 วัน ซึ่งนักท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นผู้ที่เดินทางไปเยี่ยมญาติพี่น้องและบางช่วงเวลาก็พักอาศัยบ้านญาติจึงทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนค่อนข้างต่ำคือวันละ 2,835 บาทเท่านั้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวผ่าน

บริษัทนำเที่ยวครั้งนี้คนละ 8,854 บาทต่อวัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองที่มีค่าใช้จ่ายเพียงคนละ 4,974 บาทต่อวัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองนี้ไม่รวมค่าตั๋วเครื่องบินระหว่างประเทศแต่ค่าใช้จ่ายของผู้ที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวได้รวมค่าตั๋วเครื่องบินระหว่างประเทศไว้ด้วย นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีระยะเวลาการทำนันทนเฉลี่ย 5.7 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเที่ยวครั้งละ 50,468 บาทต่อคน ส่วนนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวเดินทางไปเที่ยวประเทศจีนมากเป็นอันดับหนึ่งอันดับสองและสามคือ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวประเทศจีนเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 6,733 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.8 วัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 32,318 บาทต่อครั้ง ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 13,228 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 5 วัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 66,140 บาทต่อครั้ง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเกาหลีใต้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 9,616 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.2 วัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดคนละ 40,387 บาทต่อครั้ง

ตารางที่ 2.21 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาการท่องเที่ยว 3 จังหวัดแรกหรือ 3 ประเทศแรกของ
นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุด

รายการ	ผู้เที่ยวภายในประเทศ			ผู้เที่ยวต่างประเทศ		
	กรุงเทพ	ชลบุรี	เชียงใหม่	สิงคโปร์	ญี่ปุ่น	จีน
1. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง (บาทต่อคน)	11,210	11,655	4,366	25,031	132,733	25,111
2. ระยะเวลาการพำนักเฉลี่ย (วัน)	3.4	3.8	3.7	3.2	11.3	5.2
3. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน (บาทต่อคน)	3,297	3,067	1,180	7,822	11,746	4,829

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายนี้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รวมค่าพาหนะในการเดินทาง ค่าตั๋วเครื่องบิน ค่าที่พัก
ค่าอาหาร ค่าซื้อของที่ระลึกและอื่นๆ

ที่มา : จากการศึกษา

ข) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่ม
ตัวอย่างที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศเมื่อจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้ซึ่งมีจำนวน
200 ราย มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเที่ยวคนละ 3,439 บาทต่อวัน และเมื่อจำแนกตามข้อมูลด้าน
เศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวในประเทศที่เป็นเพศหญิงมี
ค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายคนละ 3,709 บาท
ต่อวัน ขณะที่นักท่องเที่ยวเพศชายมีค่าใช้จ่ายคนละ 3,170 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า
30 ปีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเท่ากับคนละ 5,754 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ

น้อยกว่า 30 ปี นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วและมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวโสดและการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงและอายุมากจะมีรายได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาค่ำและอายุน้อย นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 5,620 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวอาชีพอื่นๆ และนักท่องเที่ยวที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่ำสุดเพียงคนละ 2,118 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาท และนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 5,955 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองที่มีค่าใช้จ่ายคนละ 3,241 บาทต่อวัน (ตารางที่ 2.22)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศครั้งนี้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศคนละ 7,504 บาทต่อวัน ซึ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันนี้สูงกว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศที่มีค่าใช้จ่ายเพียงคนละ 3,439 บาทต่อวัน (ตารางที่ 2.22) ทั้งนี้เนื่องมาจากการเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มักเดินทางโดยเครื่องบินและค่าใช้จ่ายในต่างประเทศ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ยานพาหนะมักสูงกว่าการเที่ยวในประเทศ

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศจำแนกตามข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชายเช่นกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายคนละ 8,348 บาทต่อวัน ขณะที่นักท่องเที่ยวเพศชายมีค่าใช้จ่ายคนละ 6,270 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเท่ากับคนละ 9,107 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุอื่นๆ นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วและมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศสูงกว่าคนโสดและผู้มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายคนละ 11,477 บาทต่อวัน และนักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่ำสุดเมื่อเทียบกับผู้ที่มีอาชีพอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายคนละ 5,683 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 9,723 บาทต่อวัน ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศแล้ว

จัดการเที่ยวด้วยตนเองมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวเล็กน้อย (ตารางที่ 2.22)

สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวคนละ 3,439 บาทต่อวัน ซึ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันนี้ค่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายคนละ 7,504 บาทต่อวัน และเมื่อจำแนกค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตามข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นเพศหญิงไม่ว่าจะเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปไม่ว่าจะเที่ยวในหรือต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วไม่ว่าจะเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวโสด นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไปไม่ว่าจะเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีและมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท ส่วนที่มีข้อแตกต่างกันคือเมื่อพิจารณา นักท่องเที่ยวตามกลุ่มอาชีพแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวในประเทศต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวอาชีพอื่นๆ แต่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศแล้วเป็นพนักงานบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศต่อคนต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวอาชีพอื่นๆ และเมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวตามวิธีการจัดการเที่ยวแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวที่ภายในประเทศแล้วใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสูงกว่าผู้ที่จัดการเที่ยวด้วยตนเอง ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศแล้วใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่อคนต่อวันต่ำกว่าผู้ที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองเล็กน้อย

ตารางที่ 2.22 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่
เที่ยวภายในหรือต่างประเทศจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	ผู้เที่ยวภายในประเทศ (บาท)	ผู้เที่ยวต่างประเทศ (บาท)
1. เพศ		
• ชาย	3,170	6,270
• หญิง	3,709	8,348
2. อายุ		
• ต่ำกว่า 25 ปี	2,029	5,852
• ระหว่าง 25-30 ปี	2,410	5,530
• มากกว่า 30 ปี	5,754	9,107
3. สถานภาพสมรส		
• โสด	2,939	6,512
• สมรส	4,618	9,157
4. อาชีพหลัก		
• ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	5,620	9,915
• พนักงานบริษัท	3,823	11,477
• ธุรกิจส่วนตัว	4,676	8,739
• นักศึกษา	2,253	5,683
• พ่อ/แม่บ้าน ผู้เกษียณอายุ	2,118	5,964

ตารางที่ 2.22 (ต่อ)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	ผู้เกี่ยวข้องในประเทศ (บาท)	ผู้เกี่ยวข้องต่างประเทศ (บาท)
5. ระดับการศึกษาสูงสุด		
• ต่ำกว่าปริญญาตรี	3,662	7,030
• ปริญญาตรี	2,909	7,001
• สูงกว่าปริญญาตรี	5,336	8,911
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
• ไม่เกิน 15,000 บาท	1,931	5,719
• 15,001 – 30,000 บาท	3,115	7,226
• ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	7,418	9,723
7. การจัดการการท่องเที่ยว		
• จัดการเที่ยวด้วยตัวเอง	3,241	7,674
• เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว	5,955	7,243
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันในการท่องเที่ยว	3,439	7,504

ที่มา : จากการศึกษา

บทที่ 3

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ในการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์สองข้อคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศ และศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ในการเที่ยวภายในหรือต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางเที่ยวภายในประเทศจำนวน 200 รายและนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศจำนวน 100 ราย รวมเป็น 300 ราย ผลการศึกษาสามารถได้ดังนี้คือ

3.1 บทสรุป

การศึกษานี้สามารถนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่สองเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในหรือต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ และส่วนสุดท้ายเป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ในการเที่ยวภายในหรือต่างประเทศของชาวเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษามีดังนี้คือ

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 25 ปี แต่ผู้ที่เที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 30 ปี ซึ่งเป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน ส่วนที่มีข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจที่เหมือนกันคือ นักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในและต่างประเทศส่วนใหญ่เป็น โสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท นักศึกษา ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างไรก็ตามมีข้อน่าสังเกตคือนักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศจะมีรายได้ที่มากกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศ ซึ่งข้อมูลข้างต้นนี้บางส่วนสอดคล้องกับงานการศึกษาของมาลินี ปิ่นแก้ว, 2552 ที่ทำการศึกษายปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือนเท่ากับ 10,000 -20,000 บาท และบางส่วนก็สอดคล้องกับข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลก (2009) ที่ให้ข้อมูลว่า ในปี 2004 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวต่างประเทศเป็นเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน คือมีอายุอยู่ระหว่าง 25-54 ปีและเป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานและบริษัท และข้อมูลนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของพรทิพย์ เรือรธีรวิทย์, 2553 ที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยว

ต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 26-50 ปีและมีอายุเฉลี่ย 38 ปี ซึ่งเป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 46,960 บาท โดยนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 49,127 บาท ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 44,793 บาท นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองส่วนใหญ่เป็นพนักงานของบริษัทเอกชนและเจ้าของธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวภายในประเทศมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากเป็นอันดับหนึ่งคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยว นั่นคือการที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสเดินทางไปเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าเขาสามารถได้เที่ยวและเปลี่ยนบรรยากาศในงานประจำ ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่ว่าจริงมีผลทำให้เดินทางไปเที่ยว ปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว กล่าวคือแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ไม่ควรมีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโจรผู้ร้าย สงครามหรือความไม่สงบเรียบร้อยในแหล่งท่องเที่ยว (เช่น การปฏิวัติ การปิดสนามบิน) ภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดแผ่นดินไหว พายุไต้ฝุ่น ดินโคลนถล่ม สึนามิ และโรคระบาดที่ร้ายแรง เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 โรคระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษานี้แตกต่างจากการศึกษาของมาลินี ปิ่นแก้ว, 2552 ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว การได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติ และสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ส่วนอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับที่สามนั้นนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวในหรือต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าเหมือนกันคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานการศึกษาของพรทิพย์ เรือรวิวิทย์, 2553 ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในต่างประเทศ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในต่างประเทศ ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่ จำแนกตามข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ ด้านอาชีพ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งการจำแนกผลการศึกษาดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการตลาดของการท่องเที่ยวไทย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างเกือบทุกกลุ่มอาชีพ (ยกเว้นผู้ที่ป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศสอดคล้องกัน กล่าวคือ มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุด 2 อันดับแรกคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ผู้ที่ป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจกลับมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลในการเที่ยวในประเทศมากที่สุดสองอันดับแรกคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่ง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้แต่ละกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ในต่างประเทศ แต่ผู้ที่ป็นนักศึกษา พ่อ/แม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลเป็นอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีอายุน้อยคือ ไม่เกิน 30 ปีที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้เป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมักชอบการเที่ยวในที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยเห็นมาก่อนจึงให้ความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ แต่นักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว เนื่องจากเป็นกลุ่มวัยกลางคนจนถึงผู้สูงอายุมักจะคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้ต่อเดือนคือ ไม่เกิน 15,000 บาทแล้วเที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากที่สุดคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไปแล้วที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวมากที่สุดคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีรายได้มากให้ความสำคัญปัจจัยด้านการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ เพราะเขามีอำนาจซื้อที่จะจ่ายเงิน

ในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาทและผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปแล้วเที่ยวต่างประเทศครั้งนี้มีความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวใน 2 อันดับแรกสลับกันคือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาท เห็นว่าปัจจัยที่มีผลอันดับหนึ่งคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับสองคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว ขณะที่ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลอันดับหนึ่งคือ การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่เดินทางไปเที่ยว และอันดับสองคือ ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีผลอันดับสามนั้นนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกันคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศครั้งนี้เกือบทุกคนเดินทางท่องเที่ยวมาแล้วในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (โดยไม่รวมครั้งนี้) โดยส่วนใหญ่เป็นการเที่ยวเฉลี่ยปีละ 2 ครั้งขึ้นไปโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศ รองลงมาเป็นการเที่ยวเป็นครั้งคราวแล้วแต่โอกาสจะเอื้ออำนวยและเที่ยวโดยเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง ตามลำดับ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละ 76 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด สำหรับผู้ที่มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการท่องเที่ยวนั้นนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศทำการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวไว้เฉลี่ยคนละ 11,357 บาทต่อปี ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวเฉลี่ยคนละ 94,783 บาทต่อปี จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศจะมีการตั้งงบประมาณในการเที่ยวสูงกว่าผู้ที่เที่ยวภายในประเทศถึง 8 เท่า ซึ่งข้อมูลนี้สอดคล้องกับงานการศึกษาของพรทิพย์ เรือรริวิทย์, 2553 ที่พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่ไม่มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละ 72 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด นักท่องเที่ยวที่มีการตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 28 เท่านั้น โดยทำการตั้งงบประมาณล่วงหน้าไว้เฉลี่ยคนละ 107,121 บาทต่อปี ซึ่งนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวต่างประเทศไว้คนละ 131,017 บาทต่อปี ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวตั้งงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการเที่ยวต่างประเทศไว้เพียงคนละ 95,236 บาทต่อปีเท่านั้น

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวของตนเองแตกต่างกันเล็กน้อยใน 2 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีเป็นอันดับหนึ่ง แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยว

ต่างประเทศมีความคิดเห็นว่าหัวข้อเกี่ยวกับงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละปีนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับสอง และให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพของการให้บริการท่องเที่ยวมากกว่าราคา และยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพของการให้บริการดีกว่า ซึ่งหัวข้อนี้นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญเป็นอันดับสอง

นอกจากนี้ยังทำการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศโดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของการท่องเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวที่เที่ยวในประเทศกับผู้ที่เที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า แต่อันดับสามนั้นนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวแล้วเที่ยวในประเทศให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวกว่าบริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ ในราคาเท่ากัน ขณะที่นักท่องเที่ยวที่ประกอบส่วนตัวแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัทแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า และอันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพนักงานบริษัทแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า อันดับสองให้คะแนนเท่ากัน 3 ข้อย่อยคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลัง การคำนึงถึงงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยว และในแต่ละปีเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย อันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะไปกับบริษัทนำเที่ยวที่เคยใช้บริการเท่านั้นแม้ว่าราคาจะสูงกว่าของบริษัทอื่น ๆ

นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นศึกษาแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย อันดับสามคือนักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวกว่าบริษัทนำ

เที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นนักศึกษาแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่ม หากแน่ใจว่าคุณภาพดีกว่า อันดับสองคือ งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี และอันดับสามคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย

นักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน อันดับสามคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า ขณะที่นักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปีเช่นกัน อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า และอันดับสามคือ คือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนักท่องเที่ยวจะกันรายได้ไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย

นักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวภายในประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี อันดับสองคือ นักท่องเที่ยวซื้อบริการจากบริษัทนำเที่ยวอะไรก็ได้ หากบริษัทนั้นๆ ขายแหล่งท่องเที่ยวที่อยากไปในราคาถูกที่สุด และอันดับสามคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีโปรแกรมที่เที่ยวนานกว่าบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ ในราคาเท่ากัน แต่นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุแล้วเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญอันดับหนึ่งในเรื่องการให้ความสำคัญคุณภาพของบริการมากกว่าราคาและยินดีจ่ายเพิ่มหากคุณภาพดีกว่า อันดับสองคือ งบประมาณที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละปี และอันดับสามคือ นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวก่อนแล้วจึงดูราคาทีหลังด้วย

นักท่องเที่ยวยุคใหม่กลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเที่ยวภายในหรือต่างประเทศมีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเพื่อต้องการไปเยี่ยมญาติ/เพื่อน ดิคต่อธุรกิจ ประชุมสัมมนา และศึกษาดูงาน นักท่องเที่ยวที่เที่ยวยุคใหม่หรือต่างประเทศส่วนใหญ่วิธีการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองมากกว่าการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว โดยเฉพาะผู้ที่เที่ยวภายในประเทศ ผู้ที่ร่วมเดินทางไปกับครั้งนี้กับนักท่องเที่ยวยุคใหม่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคคลในครอบครัว เช่น ญาติพี่น้องหรือคู่สมรส และเพื่อนฝูงที่มีความสนิทสนมกันมานาน นักท่องเที่ยวยุคใหม่กลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวยุคใหม่ในประเทศครั้งนี้ส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวก่อนข้างหลากหลายโดยส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าจากเพื่อนหรือญาติพี่น้องและจากประสบการณ์ในการเที่ยวที่ผ่านมาในอดีต นอกจากนั้นยังหาข้อมูลโทรทัศน์หรือวิทยุ หนังสือหรือวารสารท่องเที่ยว และเอกสารของบริษัทนำเที่ยว เช่น หนังสือ Lonely Planet วารสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หนังสือเที่ยวรอบโลก เป็นต้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศเกือบครึ่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่ไปเที่ยวต่างประเทศทั้งหมดนิยมหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวการบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติพี่น้อง รองลงมาจากหนังสือหรือวารสารท่องเที่ยวและประสบการณ์ในการเที่ยวที่ผ่านมาในอดีต เป็นต้น นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในหรือต่างประเทศส่วนใหญ่จะพักแรมในโรงแรมมากที่สุด แต่ผู้ไปเที่ยวต่างประเทศมีสัดส่วนในการพักในโรงแรมมากกว่าผู้ที่เที่ยวภายในประเทศ ขณะเดียวกันผู้ที่เที่ยวภายในประเทศมักพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อนมากกว่าผู้ไปเที่ยวต่างประเทศ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่สามารถนำเสนอออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวในสามจังหวัดหรือสามประเทศแรกที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุด และ 2) ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของผู้ที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ไปเที่ยวต่างประเทศโดยจำแนกตามข้อมูลเศรษฐกิจสังคมและตามวิธีการจัดการเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้นิยมเที่ยวกรุงเทพมหานครมากที่สุด รองลงมาคือชลบุรีและเชียงราย ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวกรุงเทพและระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 3,297 บาท และ 3.4 วัน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวชลบุรีและระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 3,067 บาท และ 3.8 วัน และค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวเชียงรายและระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 1,180 บาท และ 3.7 วัน แต่งานการศึกษาของมาลินี ปิ่นแก้ว, 2552 ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเที่ยวภายในประเทศของชาวเชียงใหม่พบว่า นักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 3,937 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าพาหนะ (ร้อยละ 31 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด) รองลงมาเป็นค่าที่พัก (ร้อยละ 14) และค่าซื้อของที่ระลึก (ร้อยละ 13.3) ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวในประเทศแล้วใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 4,676 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54 ของค่าใช้จ่าย) เป็นค่าบริการนำเที่ยวที่จ่ายให้บริษัทนำเที่ยว รองลงมาเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มที่จ่ายเพิ่มเติม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศครั้งนี้นิยมไปเที่ยวประเทศสิงคโปร์มากที่สุด รองลงมาคือญี่ปุ่นและจีน ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวสิงคโปร์และระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 7,822 บาท และ 3.2 วัน ส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวประเทศญี่ปุ่นและระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 11,746 บาท และ 11.3 วัน สำหรับค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันในการเที่ยวประเทศจีนและระยะเวลาเฉลี่ยในการทำนักรือคือ 4,829 บาท และ 5.2 วัน แต่งาน

การศึกษาของพรทิพย์ เจริญวิทย์, 2553 ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวเองกับนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเที่ยวเองเดินทางไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามคือ จีนและสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวญี่ปุ่นครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 11,389 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 6 วัน ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศจีนครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 5,028 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 10 วัน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวสหรัฐอเมริกาครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 2,835 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 46.6 ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เที่ยวต่างประเทศโดยใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวเดินทางไปเที่ยวประเทศจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามคือ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยวประเทศจีนเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 6,733 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.8 วัน ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 13,228 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 5 วัน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเกาหลีใต้เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 9,616 บาท มีระยะเวลาในการเที่ยวเฉลี่ย 4.2 วัน

การคำนวณค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของผู้ที่เที่ยวภายในประเทศกับผู้ที่เที่ยวดังประเทศ โดยจำแนกตามข้อมูลเศรษฐกิจสังคมและคามวิธีการจัดการเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวภายในประเทศครั้งนี้มีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเท่ากับ 3,439 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันนี้ต่ำกว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวดังประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเท่ากับ 7,504 บาท และเมื่อจำแนกตามข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวในประเทศที่เป็นเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายคนละ 3,709 บาทต่อวัน ขณะที่นักท่องเที่ยวเพศชายมีค่าใช้จ่ายคนละ 3,170 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเท่ากับคนละ 5,754 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วและมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวโสดและการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงและอายุมากจะมีรายได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาค่าและอายุน้อย นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 5,620 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวอาชีพอื่นๆ และนักท่องเที่ยวที่เป็นพ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวค่าสุดเพียงคนละ 2,118 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาท และนักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 5,955 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเที่ยวด้วยตนเองที่มีค่าใช้จ่ายคนละ 3,241 บาทต่อวัน

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่เที่ยวต่างประเทศจำแนกตาม ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย เช่นกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายคนละ 8,348 บาทต่อวัน ขณะที่นักท่องเที่ยวเพศชาย มีค่าใช้จ่ายคนละ 6,270 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยว เท่ากับคนละ 9,107 บาทต่อวัน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุอื่นๆ นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วและมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่างประเทศสูงกว่าคน โสดและผู้มีการศึกษาดำกว่า ปริญญาตรี นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพอื่นๆ โดยมี ค่าใช้จ่ายคนละ 11,477 บาทต่อวัน และนักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวต่ำสุดเมื่อเทียบกับผู้ มีอาชีพอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายคนละ 5,683 บาทต่อวัน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคนละ 9,723 บาทต่อวัน ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย นักท่องเที่ยวที่ เที่ยวต่างประเทศแล้วจัดการเที่ยวด้วยตนเองมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว เล็กน้อย

3.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาว เชียงใหม่ที่เที่ยวภายในและต่างประเทศในอันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวต้องการหาประสบการณ์แปลก ใหม่ในแหล่งท่องเที่ยวและการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น บริษัทนำเที่ยว บริษัทขนส่ง ธุรกิจที่พัก ควรให้ความสำคัญในเรื่องความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก
2. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการเดินทางไปเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจคือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นภาครัฐและธุรกิจที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งทางด้านความสะอาด ข่าวดูสารข้อมูลและการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
3. นักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศโดยเฉพาะผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท นักศึกษา พ่อบ้านแม่บ้านและผู้เกษียณอายุ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยเน้นคุณภาพของบริการ มากกว่าราคา และนักท่องเที่ยวยินดีจ่ายเงินเพิ่มหากคุณภาพของการจัดการท่องเที่ยวดีกว่าบริษัทอื่นๆ ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพของ การให้บริการให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้พร้อมทั้งควรจัดการฝึกอบรมพนักงานที่เกี่ยวข้องให้เห็นถึง ความสำคัญด้านนี้ให้มากที่สุด

4. นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่นิยมเดินทางท่องเที่ยวเป็นประจำเกือบทุกปี โดยเที่ยวปีละ 1 ครั้งขึ้นไป โดยเดินทางท่องเที่ยวร่วมกับญาติพี่น้องหรือเพื่อน และแหล่งข้อมูลที่ใช้สืบค้นข่าวสารการท่องเที่ยวมาจากการบอกกล่าวของญาติพี่น้องและเพื่อน วารสารท่องเที่ยวและอินเทอร์เน็ต ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวควรทำการส่งเสริมการขายกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยผ่านสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย

5. นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่นิยมเที่ยวกรุงเทพและชลบุรีมากที่สุด ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศนิยมเที่ยวประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่นมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการนำเที่ยวควรเน้นขายรายการนำเที่ยวตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

6. นักท่องเที่ยวที่ชาวไทยที่เที่ยวภายในประเทศแล้วมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมากที่สุดได้แก่ผู้ที่เป็นเพศหญิง เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจอายุมากกว่า 30 ปี และมีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทต่อเดือน ส่วนนักท่องเที่ยวที่เที่ยวต่างประเทศแล้วมีค่าใช้จ่ายในการเที่ยวมากที่สุดคือ ผู้ที่เป็นเพศหญิง เป็นพนักงานบริษัทอายุมากกว่า 30 ปีและมีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทต่อเดือน ดังนั้นผู้ประกอบการนำเที่ยวควรทำการตลาดการท่องเที่ยวระดับพรีเมียมสำหรับลูกค้ากลุ่มนี้

บรรณานุกรม

- ปวีณา โทณแก้ว.2542. ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรทิพย์ เรือรธีรวิทย์. 2553. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวต่างประเทศ. เสนอต่อ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- พรอุมา ทาระบุตร. 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาประเทศสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาลินี ปิ่นแก้ว. 2552. ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาว เชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิ่นสรพรพ์ ชาวสอาดและคณะ.2550. โครงการจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ.2551-2554 เสนอต่อ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.ตุลาคม.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.2540. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. มีนาคม.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.2544. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กันยายน.
- ศิริโถม พิเชษฐบุญเกียรติและคณะ.2549. พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวไทยและ นักท่องเที่ยวต่างชาติในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตเขียงราย.

อัครพงศ์ อันทอง ไพรัช ทิบุญรุ่งโรจน์ และมิ่งสรรพ์ ขาวสอาด.2549. การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้
จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย. เอกสารประกอบการ
ประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ครั้งที่ 1. 28-29 กรกฎาคม 2549. มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.

Masato Takamatsu. 2006. **Basic of Japan Outbound Travel Market.** The Report of Japan

Robert Khoo.2007. **Singapore Outbound Tourism 2007.** Report of National Association of
Travel Agents Singapore : NATAS

Yuko Okata, Samuel V. Lankford and Yuka Inui. 2007. **Applying Importance-Performance
Analysis to Japanese Senior Travelers to Hawaii.** *Journal of Tourism Review
International*, Volume 11, Number 1 , 2007. pp.57-65(9)